

Doamna Popescu, președintele și depresia electorală

"..Uite așa am petrecut noi campania electorală. Acuma, duminică, Dumnezeu cu mila. Oricum nu contează cine și cum votează, ci cine numără voturile..."

pagina 16

Frânturi dintr-un trecut romantic - Evantaiele

Trăim într-un secol atât de agitat încât romantismul a ajuns să ni se pară ceva vechi și demodat. Doar uneori, din adâncul ființei, mai răzbate la suprafață dorul de perioada romantică a omenirii.

pagina 8-9

Abonamentul
de la pagina 5
Ofertă
imbatabilă

Eugenia Kiss

eugenia@infoms.ro

editorial

A căzut iarna globalizării peste noi

Poate mai mult ca în alți ani, iarna care a coborât peste noi, brusc, ne-a luat prin surprindere. Și nu vorbim numai de iarna care s-a abătut peste termometre ci și de iarna financiară care, insistent, bate la ușă. Ați auzit cumva că e criză financiară economică în Statele Unite? Nu va mai fi pentru că dolarul în loc să scadă, s-a apreciat. Astfel că un dolar acum îl cumpărăm cu trei lei și ceva bănuți. Se pare că au început deja să lucreze la "negru" confrății de peste Atlantic.

Ne-a trebuit o Europă Unită? O avem în toată măreția ei. Băncile românești au suferit de aceeași boală europeană, pentru că toate sunt doar filiale ale vestului, acum cât se poate de sălbatic.

pagina 2

DEȘTEAPTĂ-TE ROMÂNE !

► **1.072.700 de buletine de vot. 2.680 de stampile cu mențiunea "votat". Peste 1000 de jandarmi și polițiști care vor asigura ordinea în duminica alegerilor. 487.763 alegători înscrși pe listele permanente. 8 Colegii Uninomiale la Camera Deputaților. 4 Colegii Uninomiale la Senat. 74 de candidați înscrși în cursă. Date statistice care oferă o radiografie succintă a scrutinului de duminică.**

► **Din această înșiruire lipsește însă o dată: 1 Decembrie, Ziua Națională a României. În febra campaniei electorale, cu toate că populația județului nu pare foarte interesată de alegeri, însemnătatea Zilei Naționale s-a pierdut în mod rușinos. Pe lângă dilemele electorale, s-a mai născut una: care din parlamentari vor fi prezenți la manifestările dedicate lui 1 Decembrie? Actualii (încă) sau viitorii?**

angajează
agenți de marketing

cv-urile se trimit la:
marketing@tvmures.ro

Informație pe pâine

pag. 15

Vamanu, suspendată din funcția de inspector șef al ITM

Loredana Cofari

Carmen Vamanu a fost suspendată din funcția de inspector șef al Inspectoratului Teritorial de Muncă Mureș, pe data de 21 noiembrie 2008 printr-un ordin al Ministerului Muncii. Vamanu este acuzată de săvârșirea infracțiunilor de abuz în serviciu contra intereselor publice, în formă continuată și de folosirea de informații ce nu sunt destinate publicității.

Ordinul de suspendare a fost emis pe numele lui Carmen Vamanu ca urmare a trimiterii ei în judecată de Direcția Națională Anticorupție, pe data de 14 noiembrie. Înainte de a fi suspendată, însă, șefa Inspectoratului Teritorial de Muncă și-a luat concediu medical. Carmen Vamanu deține funcții de conducere în cadrul ITM Mureș din anul 1996.

Direcția Națională Anticorupție- Serviciul Teritorial Tîrgu Mureș a dispus punerea în aplicare a acțiunii penale și trimiterea în judecată în stare de libertate a fostei șefe ITM, pentru săvârșirea infracțiunilor de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă continuată dar și de folosirea de informații ce nu sunt destinate publicității. Dosarul are termenul de judecată pe data de 13 ianuarie 2009.

ȘTIRI pe scurt

Clienții băncilor, mai protejați

Guvernul a adoptat săptămâna trecută o ordonanță de urgență prin care clienții băncilor vor fi mai protejați la serviciile financiare. Băncile vor avea obligația de a oferi cetățenilor contractele de credit încă înainte de faza pre-contractuală și, de asemenea, vor fi nevoiți să prezinte costurile totale ale creditului. Nici comisioanele nu mai pot fi modificate pe durata derulării contractelor. La nivelul județului Mureș, doar în ultima lună, peste 50 de persoane au depus plângeri la OJPC. Oamenii erau profund nemulțumiți de serviciile bancare ce le-au fost oferite. Legea s-a înăspriț în ceea ce îi privește pe furnizorii de servicii imobiliare. Agenții imobiliari vor trebui să prezinte cumpărătorilor istoria clădirii pe care vor să o tranzacționeze, precum și posibilele surse de zgomot, miros sau riscul de inundații.

Complex modern de natație

Vechiul ștrand „1 Mai” din Tîrgu Mureș va deveni un complex de natație cu bazin de dimensiuni olimpice. Modernizarea ștrandului a fost inclusă marți în Programului de investiții „Bazine de înot”, derulat de Compania Națională de Investiții. Bazinul olimpic descoperit de înot din municipiul Tîrgu Mureș, a fost construit în perioada 1956 – 1957, iar acum se află în paragină.

Pensii, în avans

Poșta Română distribuie pensiile aferente lunii decembrie în avans. Plata pensiilor de asigurări sociale de stat, pentru agricultori și a celor pentru cadrele militare, precum și a celorlalte categorii de pensii se va face în perioada 10-24 decembrie 2008, imediat după virarea banilor de către partenerii de convenții. În același timp cu achitarea drepturilor bănești, vor fi distribuite taloanele mov (aferente pensiilor plătite pe card sau în cont curent), precum și taloanele de călătorie CFR. În perioada 10-24 decembrie 2008, poștași vor duce pensiile curente și taloanele CFR. Între 19-24 decembrie 2008 vor fi distribuite la domiciliu pensiile restante (cupoane gri). Până pe data de 30 decembrie 2008, titularii absenți de la domiciliu și avizați își vor putea ridica drepturile bănești de la sediile oficiilor postale.

E.ON Gaz Distribuție a ajuns în instanță

Marti, la Tribunalul Mureș, a avut loc primul termen în procesul intentat de două femei, supraviețuitoare ale unei explozii, în urma căreia fiica, respectiv nepoata lor au murit, companiei E.ON Gaz Distribuție. Judecătorii au dat un nou termen, în 11 decembrie, la cererea companiei, pentru pregătirea apărării.

Cora Muntean

În 30 ianuarie, pe strada Lăcrămioarei din Tîrgu Mureș, a avut loc o explozie în urma căreia o persoană a decedat, Nemeth Beata de 21 de ani, alte două au fost rănite iar locuința a fost complet avariată. Femeile solicită în instanță ca E.ON Gaz să le despăgubească, în sensul de a le da bani pentru a-și reconstrui casa. Ele locuiesc acum într-un apartament închiriat de către companie. Conducerea companiei susține că dorește să le construiască locuința, însă nu a primit documentele necesare. “Independent de problema vi-

novăției pentru acest nefericit accident, compania noastră și-a afirmat disponibilitatea pentru a acorda un alt ajutor umanitar important pentru reconstruirea imobilului afectat. Acest ajutor nu s-a putut concretiza întrucât până la acest moment nu am primit acordul în scris al proprietarei pentru începerea lucrărilor de reconstruire”, a declarat purtătorul de cuvânt al E.ON Gaz, Adela Boțan. Compania E.ON Gaz Distribuție mai susține că a fost alături de familia afectată de explozia de la Tîrgu Mureș tot timpul și continuă să sprijine familia afectată și în prezent. „E.ON Gaz Distribuție a fost de la început alături de familie și a sprijinit-o cu tot ceea ce a fost necesar. Prin acest sprijin umanitar semnificativ, acordat inițial, compania noastră a susținut familia astfel încât aceasta să poată reveni, în cel mai scurt timp, cât mai aproape de o stare de normalitate. De la momentul accidentului și până în prezent, E.ON Gaz Distribuție a suportat și suportă toate cheltuielile generate de închirierea unui apartament pentru familia afectată, precum și contravaloarea serviciilor de utilități afer-

ente”, a precizat Adela Boțan. În acest caz a fost deschis și un dosar penal. În urma anchetei, ITM stabilise atunci că, potrivit legii, E.ON Gaz Distribuție, deși a dat în subantrepriză efectuarea lucrării firmei Carusel, “avea obligația urmării lucrării, prin angajarea unui diriginte de șantier, care să coordoneze, să urmărească și să verifice calitatea lucrării respective”. Potrivit E.ON Gaz Distribuție, explozia a fost provocată de o scurgere de

gaze dintr-o conductă stradală nou construită, aflată în apropierea casei în care s-a produs accidentul. Una dintre victimele exploziei, Melinda Demeter, a declarat în primăvară că nu acționează compania în instanță pentru eventuale daune morale sau materiale, deoarece viața fiicei ei, care a murit imediat după explozie, nu are preț. Acum, părțile solicită, pe lângă daunele materiale și “viața fetei noastre”.

editorial Eugenia Kiss continuare din pagina 1

A căzut iarna globalizării peste noi

Singura bancă românească, CEC-ul o duce foarte bine. Să-i fie de bine. Dar ce ne facem cu pensiile. Pentru că deja după cum gura primului om al țării a grăit, fondul de pensii este amenințat. Oare să-l mai credem după ce ne-a mai mințit că vom trăi mai bine? Sau a fost doar o urătură? China a anunțat că a început să își revină din începutul crizei economice, iar în Dubai arabii nici nu știu ce înseamnă acest cuvânt... În schimb știu bulgarii că nu e cazul să își facă griji, din moment ce trei mari uriași economici se mută de la noi la sud de Dunăre. Oare ce-o fi în capul nostru? A început criza și o primă măsură luată a fost renunțarea la taxa de primă înmatriculare auto. Sau cam așa ceva. Păi oricum costă Dacia o căruță de bani și nici la prețul ăsta nu o mai cumpără românii. La cum arată, tot una second hand e mai bună. Tariceanu știe... că doar își protejează în continuare afacerile. Ați auzit că Citroen livrează comanda “pe moment”? De ce atunci când cineva o dă-n bară noi suntem primii care simțim din plin lovitură? N-am înțeles și nici nu voi înțelege. Oriunde a fost o adiere de vânticel la noi a luat proporțiile unui uragan. Oare în Somalia de ce nu e criză? Că oricum nu suntem departe de ei. Nu mă mai gândesc nicidecum că această analogie nu ar fi fost posibilă în urmă cu vreo 20 de ani. Spune cineva că sunt nostalgică? Nici poveste. Doar că mi-e dor de normalitate. Mi-e dor de independența noastră. Am vrut globalizare... o avem și să ne fie, totuși, de bine. Deși după cum se vede acum...

fotografiile cititorilor www.infoms.ro/poze

DA DA

Pardoseli PVC

Mochete și covoare

Jaluzele

Tapet

Linoleum

S.C. Dana Rev.S.R.L. Tîrgu Mureș, România, Str. Gh. Doja, Nr. 196
Tel.: 0265.261.204, office@da-da.ro, www.da-da.ro

Delicvența juvenilă

Manifestările infracționale la tineri atrag atenția atât asupra eredității, cât și asupra formării nefavorabile, la un moment dat, a personalității lor sub influența unor factori de mediu negativi, fapt ce duce la imprimarea în comportament a unor orientări antisociale. Din diverse motive — dorința de aventură, influența anturajului, probleme financiare, familiale sau faptul că uneori tinerii doresc să obțină prea mult în timp foarte scurt - aceștia ajung în sfera criminalității.

Silviu Milășan

Specialiștii consideră că una din principalele cauze pentru care din ce în ce mai mulți adolescenți cad pradă delicvenței, este societatea în sine.

Din păcate, statisticile arată că mulți dintre infractori fac parte din această categorie de vârstă.

“În primele 6 luni ale anului curent, la nivelul județului Mureș, minorii au comis 233 fapte penale și infracțiuni, iar numărul participanților la comiterea acestora este 235 (cu 108 mai puțin decât în primele 6 luni ale anului 2007). Dintre acestea, cele mai multe au fost comise de minorii de 16-18 ani, care răspund penal. Ca și tip de infracțiune, 126 sunt furturi (74%), dar s-au comis și 19 tâlhării (acestea nu au însă un mod de operare deosebit, majoritatea fiind săvârșite prin smulgerea obiectelor).

În ceea ce privește infracțiunile săvârșite în școli, acestea au crescut de la 10 la 15, majoritatea (13) fiind în incinta liceelor. Ca și tipologie, au fost: 3 lovirii, o amenințare, 7 furturi, o tâlhărie prin smulgere, 3 alte infracțiuni. Tinerii ocupă un loc destul de important printre infractori. Din păcate, la această vârstă se conturează imaginea vieții fiecăruia. Și este foarte greu să repari răul făcut. Este suficient ca, surprins în timpul săvârșirii furtului, hoțul, încercând să se apere sau dintr-un impuls de moment, să devină violent și astfel comite o tâlhărie. Iar acest lucru se va face bine simțit la o mărire a pedepsei”, ne-a informat Livia Popa, purtător de cuvânt în cadrul IPJ Mureș.

Influența școlii în producerea delicvenței

În ultimul an, Poliția municipiului Tîrgu Mureș a derulat campanii de stradă, discuții cu cetățenii, distribuie de pliante, organizarea unei expoziții de desene antidrog în centrul orașului, expunerea unor „mărturii ale deținuților” din Penitenciarul Tîrgu Mureș, popularizarea unor mesaje ale acestora către tineri. Polițiștii de proximitate au avut întâlniri cu elevi din diferite școli din județ în cadrul cărora au fost abordate tematici referitoare la consecințele comportamentului anti-social și răspunderea penală a minorilor.

“De foarte multe ori, educația din școală este oarecum ruptă de ceea ce se întâmplă în realitate, dar noi încercăm prin aceste acțiuni să facem lucruri reale. Încercăm să apropiem informația și resursele de ceea ce se întâmplă în mod

firesc în viața adolescenților. De aceea părerile lor sunt cele mai importante”, e de părere Daniela Ilioaș, psiholog al Colegiului Național “Alexandru Papiu Ilarian”.

Sunt tot mai dese vocile în domeniul cercetării criminologice care susțin că infracționalitatea variază și în funcție de școala unde învață copilul. Există școli care au o ridicată rată a delicvenței, și unde, de la început, se instalează un înalt nivel de neîncredere între profesori și elevi. Desigur, în asemenea cazuri se pune problema clarificării următoarelor situații: ce procent din diferențele dintre școli trebuie atribuit organizării școlare, climatului și practicilor interne, și ce procent diferențelor personale ale elevilor?

Un studiu realizat de Universitatea Cambridge a investigat copiii care intrau în școlile primare și urmau cursurile până ajungeau la școlile secundare și efectele școlii asupra comiterii de delict. Astfel, la copiii de 8-10 ani, profesorii au constatat o înclinare a acestora de a continua comportamentul antisocial pe care l-au avut până la urmarea cursurilor școlare, în mediul familial sau într-un alt mediu în care au fost crescuți până la vârsta de 8 ani.

Infractorii minori — copii cu probleme psihice

O parte din copiii aflați în evidența Poliției, reflectă prin comportamentul lor delicvent și o problemă psihică. Majoritatea exprimă comportamente depresive. “Distrugearea noțiunii de familie are un efect devastator asupra comportamentului copiilor. Pierderea limitelor în familie, a unor modele și repere parentale care să structureze serios și corect personalitatea, se exprimă de cele mai multe ori prin tot felul de dereglări comportamentale. Am observat de asemenea că există tendința de afiliere între copiii care au povești asemănătoare și așa apar acele mici găști care, de cele mai multe ori, ajung să comită tot felul de acte anti-sociale”, ne-a spus dr. Adriana Panaitescu, medic primar în psihiatria copilului și a adolescentului.

Peste 400 de copii privați de libertate

Potrivit unui raport al Organizației Salvați Copiii, peste 400 de copii erau privați de libertate la începutul lunii octombrie al acestui an. Dintre aceștia, 184 (43,29%) erau internați în cele trei centre de reeducare existente în țară (Buziaș, Găești și Târgu Ocna), 118

(27,76%) executau pedeapsa închisorii în penitenciarele pentru minori și tineret din Craiova și Tîrchilești, 117 (27,53%) erau în penitenciarele pentru adulți din întreaga țară, pentru a fi prezenți la instanțele de judecată pe rolul cărora se aflau cazurile în care copiii erau implicați, iar 6 (1,41%) se aflau internați în spitalele penitenciare. Potrivit raportului, principalele probleme identificate la copiii care au comis fapte penale și care sunt privați de libertate, se referă la carente grave în educație, datorate frecventării sporadice a cursurilor școlare sau abandonului școlar, lipsa abilităților sociale, de relaționare, comunicare, identificare și rezolvare a problemelor, precum și lipsa de afectivitate și dificultățile de menținere a legăturilor cu familia.

Alte probleme se referă la posibilitățile financiare extrem de reduse, cu efecte negative asupra procurării unor obiecte de strictă necesitate, dar și neîncrederea în forțele proprii și în posibilitatea acestora de a fi ajutați să se reintegreze în societate.

Raportul relevă că băieții sunt traficați în vederea exploatarei prin muncă, iar fetele în vederea exploatarei sexuale. De asemenea, copiii sunt traficați în vederea implicării lor în cerșetorie, furturi din buzunar, din magazine, din locuințe, dar și pentru pornografie. Exploatarea sexuală reprezintă cea mai

frecventă formă de trafic, 75% din copiii fiind traficați în acest scop. Potrivit statisticilor, fetele sunt mai expuse la trafic decât băieții, peste 87% dintre victimele minore înregistrate în 2007 fiind fete. Cea mai mare parte a fetelor (91%) au fost obligate să practice prostituția, 4 fete au fost exploatate în scopul pornografiei infantile, iar două în scopul pornografiei difuzate pe internet.

În ceea ce privește copiii refugiați și imigranți, la sfârșitul anului 2007 erau înregistrați în România 810 străini care au obținut o formă de protecție, dintre aceștia 261 fiind copii. Din punct de vedere al țării de origine, cei mai mulți provin din Irak (43,2%), Iran (12%) și Palestina (8%). Cele mai frecvente probleme întâmpinate în asistența copiilor refugiați, relevă raportul, țin de acomodare, diferențele culturale și cunoașterea unei limbi comune.

Printre principalii factorii de risc care măresc vulnerabilitatea copiilor, se stipulează în raport, se numără sărăcia, șomajul, abuzul și violența, relațiile proaste cu familia. Abandonul școlar accentuează la copii sentimentul eșecului personal și al singurătății, ceea ce îi face vulnerabili la atenția pe care o primesc în cadrul unei bande de infractori sau de la cei care îi vor trafica sau exploata.

Motivele deviațiilor comportamentale

Distrugearea noțiunii de familie are un efect devastator asupra comportamentului copiilor. Pierderea limitelor în familie, a unor modele și repere parentale care să structureze serios și corect personalitatea, se exprimă de cele mai multe ori prin tot felul de dereglări comportamentale.

dr. Adriana Panaitescu, medic primar în psihiatria adolescentului

ȘTIRI pe scurt

Intervenții ultramoderne

Trei mașini pentru transport personal și multiple victime vor sosi până în prima săptămână a lunii decembrie în județul Mureș, a anunțat secretarul de stat în Ministerul Sănătății, Raed Arafat. Mașinile pot transporta 11 persoane plus șoferul, pe scaune, persoane care se deplasează la locul dezastrului pentru intervenție. În caz de urgență, odată ajunse la locul dezastrului, mașinile se pot transforma în ambulanțe pentru 4 victime care necesită asistență medicală de tip ATI. Alocate Inspectoratului pentru Situații de Urgență, aceste mașini vor însoți, în special, mașinile de calamități și dezastru. O astfel de mașină a costat 160 000 euro, în preț fiind inclusă și adaptarea acesteia la noua destinație. Fondurile pentru achiziționarea acestor mașini provin din taxa pe viciu.

Falimentul, noi reglementări

Executivul a modificat legea privind procedura insolvenței. Astfel, persoanele împotriva cărora se va deschide o acțiune, ulterior deschiderii procedurii insolvenței, vor beneficia de o primă comunicare a actelor de procedură, potrivit Codului de procedură civilă. Totodată, la judecarea recursului trebuie să se instituie garanții suplimentare pentru asigurarea accesului liber la justiție și a dreptului la apărare, chiar dacă, prin aceasta, se prelungește durata procedurii. De asemenea, creditorii își pot exprima votul prin corespondență până în ziua fixată pentru exprimarea votului. Până în prezent, aceasta putea fi comunicată cu cel puțin 5 zile înainte de data fixată pentru exprimarea votului.

Seminar de muncă

Mobilitatea forței de muncă reprezintă tema seminarului pe care Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă l-a organizat marți. În cadrul seminarului au fost furnizate informații despre facilitățile prevăzute de cadrul legal național. De asemenea au fost prezentate și serviciile EURES care pot fi oferite dacă persoanele în căutarea unui loc de muncă decid să își caute un loc de muncă într-un stat european. Acțiunea a decurs interactiv, cu întrebări și răspunsuri din partea participanților.

Noi cu cine votăm?

În satele ungurești din zona Sovata, colegiul unde candidează Marko Bela și independentul susținut de PCM, Kincses Elod, oamenii par mai preocupați de venirea intempestivă a iernii decât de alegerile de duminică.

Cora Muntean

La Eremitu doar gardurile împânzite cu afișe și bannerele cu Marko Bela, zâmbind între doi stâlpi pe ulițe, arată că totuși campania electorală este în toi. Roșii în obraji, după ce au luat câte un pahar-cinci de palincă, „să îmblânzim frigul doamnă draghe”, oamenii au ieșit pe la porți să dea zăpada din fața curții. Ne privesc suspicioși și, fără un ghid, cu greu și-ar fi dat drumul la vorbă. Un lucru este cert: deasupra politicienilor UDMR sau PCM, ungurii sunt topiți după Băsescu. „Draghe doamne, e singurul rumân care iubește la noi, ungurii. Și noi iubim la el. De știem io că o fost ieri (sâmbătă-nota red) la Praid, apăi mă ducem să dau mâna cu el”, zice un bărbat, mânuind o lopată masivă în zăpadă. Aruncă o lopată de zăpadă și către noi, dar pentru că vrem să ne „împrietim”, ne ferim și ne facem că nu observăm. Femeile din jur chicotesc cu fața ascunsă în colțurile năframelor (baticurilor), obligatoriu de culoare verde. „Vă place și dumneavoastră de Băsescu?” Ele continuă să chicotească, semn că au înțeles întrebarea dar spun „nem tudok romanul” (nu înțeleg românește). „Le place doamnă, că-i băiat de comitet, de-al nostru din popor. Apăi când îi de beut, știe să bea, când îi de lucrat, nu se dă deoparte”, zice omul cu lopata. Le spun că, din păcate pentru ei, Traian Băsescu nu vizează un mandat de parlamentar în zonă, dar îi asigură că îl pot vota la anul și încerc să ajung la subiectul nostru - pe cine preferă ei: Marko Bela sau Kincses Elod. Bărbatul cu lopata cade pe gânduri, dar unul mai în vârstă spune în ungurește că l-a auzit „chiar azi” la radio, vorbind de perioada când „a fost alungat din țară, obligat să plece în Ungaria”. Între timp, mai apar câteva persoane; vorbesc doar bărbații, iar femeile stau într-un grup separat, la câțiva metri. Chiar în spate, pe un gard, e un afiș cu Kincses care își scoate pălăria, un gest elegant, dar cam subtil pentru săteni. „Apăi, doamnă draghe, avocatul ăsta, o fi domn mare, dar aici la noi nu se scoate colopul de de cap. Nu l-am văzut pe aici, dar o zis oamenii lu’

domnu Marko să nu-l votăm. Că dacă ajunge iar udemereul la guvernare, o să avem bani. Și că dacă îl votăm pe Kincses, oricum nu câștigă și se pierd voturile”, spune unul dintre bărbați, care pare mai școlit. „Holgos te (taci mă-trad! Apăi doamnă, noi stăm de 3 ani cu țeava de la gaz trasă la poartă și Marko ăsta nu a reușit să ne ajute să băgăm gazul la casă. Cu ce te-a ajutat mă, udemereu?”, se înfurie omul cu lopata. Ne ferim la fix pentru că aruncă o nouă încărcătură de zăpadă cu lopata. „Săptămâna trecută ne-o adus făină și o împărțit-o în sat”, adaugă susținătorul lui Marko. Îi explic că făina este de la Uniunea Europeană și cu asta, chiar dacă nu câștigă simpatia bărbatului cu lopata, măcar mă asigur că nu mă nimerește, atunci când aruncă zăpada. „Dar ce părere aveți cu autonomia asta?” deschid eu cutia Pandorei. Toți mă privesc cu suspiciune și vorbesc între ei câteva minute. După care o dau pe diplomatie, încercând să mă convingă că lor le place în România, că nu vor să aibă probleme cu autoritățile, dar că totuși și-ar dori să nu prea audă de români. „Aici suntem ca frații, doamnă. Românii au învățat ungurește că-s mai puțini. Numa' milițianu îi român. La doctor vorbim

ungurește, la boldă (magazin) tot ungurește. No, păi care-i treaba?” spune un alt bărbat, care se vedea că a sărit de 5 pahare de palincă. Momentul în care în tabăra femeilor intervine agitația. Și ele se încălziseră cu generozitate cu palincă și mai mult țipau decât vorbeau. Din traducere înțeleg că femeile vor mai multă autonomie decât acum și că simt un dispreț profund față de frații consăteanului lor. „Și până la urmă cu cine votați. V-a dat cineva ceva, v-a spus preotul în biserică pe cine să votați?” reia discuția inițială. „Om vedea, doamnă, om vedea. Io cred că tot cu udemereu îi mai bine”, zice cel care părea mai școlit. Iarăși proteste și vacarm iar lopata devine și mai amenințătoare. „Visonlatas” (la revedere) spunem noi și ne urcăm în mașină lăsându-i să polemizeze. Ajungem la Câmpul Cetății, o localitate lângă Sovata renumită datorită unui restaurant cu specific pescăresc, dar și a multor vip-uri locale, printre care și Frunda Gyorgy, care și-au construit vile acolo. Ninsoarea este tot mai abundentă, nimeni nu umblă pe drum. În fața hanului pescăresc o tarabă cu suveniruri de Ko-

rund. Vanzătorii evită să discute politică, dar își prezintă cu multă abilitate și într-o limbă română perfectă produsele. Nici ospătarii din restaurant nu par mai interesați de alegeri. „Aici vin clienți și din Moldova și din București, și unguri și români. Noi nu facem politică”, spune o chelneriță afișând un zâmbet profesional. Un tânăr cu ochelari, genul studios, ne spune că votează cu Frunda, însă când află că politicianul candidează în alt colegiu, deși pare puțin dezamăgit susține că va pune ștampila pe UDMR. La Câmpul Cetății Kincses Elod nu prea are afișe, dar oricum se pare că nu este prea cunoscut. La întoarcerea spre Tîrgu Mureș stratul de zăpadă pe drum este mult mai mare; nu se vede niciun utilaj de dezapezire, unguresc sau românesc. Doar Marko Bela, în sacou, zâmbeste fericit de-a latul drumului pe zecile de bannere atârinate din loc în loc. Iar jos pe garduri, Kincses cu pălăria în mână și restul candidaților, zâmbesc și ei seducător.

Kincses Elod îl acuză pe Marko Bela că folosește Biserica în campanie

Cora Muntean

Kincses Elod, contracandidatul lui Marko Bela susținut de PCM, în Colegiul 2 pentru Senat în județul Mureș a dat publicității, miercuri, o înregistrare a unei discuții între preotul romano-catolic din localitatea mureșeană Dămieni, Rozsa Gaspar, și liderul UDMR, Marko Bela. Potrivit înregistrării, preotul îi promite liderului unional că va fi votat „de 90 din 80 dintre enoriașii maghiari. Că de nu, duminică le

spun că-i sparg pe toți”. „Ceea ce a făcut preotul a încălcat vădit consemnul Bisericii Romano-catolice, care spune că nu e voie ca Biserica Romano-catolică să se implice și care Biserica de multe ori a avut opinii divergente în legătură cu rolul politic asumat de episcopul reformat Laszlo Tokes. Eu cred că e util ca acest CD să fie trimis domnului episcop Gyorgy Jakubinyi și dânsul urmează să decidă în legătură cu această problemă”, a declarat Kincses. El a adăugat că îi trimite CD-ul cu înregistrarea arhiepiscopului romano-catolic de Alba Iulia, Gyorgy Jakubinyi. Dealtfel Kincses a menționat că discuția se regăsește, într-o variantă fără subtitrare, și pe Youtube, la adresa <http://www.youtube.com/watch?v=647LYkhUIOU>

Discuția dintre preot și Marko face referiri și la civicii maghiari. „PCM-iști cu sânge rece, care sunt nu numai dușmanii Bisericii și ai maghiarimii, ci și ai lor înșiși”, îi spune preotul lui Marko, iar acesta îl îndeamnă să continue în același ritm. Referindu-se la Kincses, preotul Rozsa Gaspar îi spune

președintelui UDMR că „le-am spus că omul acela nu e de treabă. Școala și Biserica sunt convergente și puteți conta pe ele”. Kincses susține că a făcut rost de înregistrare de la televiziunea locală din Eremitu, care transmite prin cablu. Acesta a mai spus că Biserica nu ar trebui să se situeze de nicio parte însă a făcut abstracție de faptul că duminică pastoral reformat, europarlamentarul Tokes Laszlo, a ținut o slujbă în Miercurea Nirajului și le-a sugerat enoriașilor să-l voteze pe Kincses.

Numele senatorului (II)

După ce săptămâna trecută ne-am insinuat preț de o pagină de ziar în sufletul candidaților pentru Camera Deputaților, rămânând datori cu aceleași explicații ale numelor pentru cei râvnitori la un fotoliu confortabil în Senatul țării, purcedem acum explorarea universului numelor lor. Nu înainte însă de a vedea exact ce înseamnă termenul "senat", conform dicționarului limbii române.

SENÁT, senate, s.n. 1. (În Roma antică) Sfatul bătrânilor; (sub republică) organul suprem de conducere a statului; (sub imperiu) consiliu consultativ cu rol politic minor. 2. Denumire dată camerei superioare a Parlamentului care, împreună cu Camera Deputaților, constituie corpurile legiuitoare în unele țări. 3. (Și în sintagma senat universitar) Organ de conducere a unei instituții de învățământ superior, format din profesori universitari și reprezentanți ai studenților, prezidat de rector. 4. Loc în care se adună senatorii. – Din fr. sénat, lat. senatus.

Sursa: DEX '98

Va să zică în senat ar trebui să fie oameni cu multă experiență de viață, cei mai cunoscuți, cei mai buni din domeniul lor de activitate, bătrânii înțelepți. Asta practic ar însemna o experiență profesională și de viață vaste, ceea ce i-ar duce pe candidații undeva la pragul vârstei octogenatului. Credeți că există totuși printre ei așa ceva? Da de unde! Și nu numai atât. Nici măcar lumea nu-i cunoaște pe majoritatea dintre ei. Nu de tineri ce sunt, ci din cază că nu s-a auzit de ei până acum. Nici bătrâni și nici iluștri. Dar se vor cei dintâi.

Dacă-i așa să facem cunoștință ....

Colegiul Uninominal nr. 1 îl are în fruntea listei pe candidatul PNG Pișău Dan. El este cel care va trece prin "judecata divină pentru pisălogeală". Urmează cel care "lucrează pământul și are căpriori pentru casă", adică Gheorghe Cornel, PNL. "Gesticulează pe o căpiță invocându-l pe Dumnezeu" Poruțiu Mihail de PD-L. Ca o "viorea moldovenească" îi urmează Moldovan Viorel al PRM. Am lăsat la urmă artileria grea a colegiului, reprezentată dereprezentantul PSD+PC- "puternicul gânditor

muncitor al pământului" Socotar Gheorghe Dinu, și pe cel care mai are încă ceva de spus, "fermierul răzvrătit" alias Frunda Gyorgy UDMR.

Colegiul prieteniei

În colegiul numărul doi atmosfera de colaborare și prietenie este palpabilă dacă ne luăm după numele candidaților. Concluziile le trageți dumneavoastră, la urmă. "Iobagul apărător" al celorlalți este Șerban Alexandru, membru PNG. "Fierarul credincios" este de fapt reprezentantul PSD+PC Covaci Mihail. Peste aceștia, "încoronatul cu lauri din Lucea", cunoscut nouă ca Lukacs Lorand Istvan din rândurile PNL privește către "frumoasa pastă de fructe" a UDMR-ului, Marko Bela. Din umbră prielnică îi urmărește "puternicul negru", Schwartz Ladislau PD-L. Iar de la PRM, Teodosiu Alexandru "apărătorul dăruit de zei" se integrează în această grupă prietenoasă.

Colegiul "meseriașilor"

"Plutașul viguros", PNG-istul Pluteanu Valentin este vecin cu cel care este "bucătar din mila Domnului", Szakacs Ioan, membru UDMR. "Starosteale pietros", Bașa Petru din PD-L stă pe lângă PNL-istul "ungurean fericit ca o oaie", alias Ungureanu Radu Ovidiu, care privește înspre "gospodarul credincios și puternic", PRM-istul Maer Gavril. Ei și am ajuns și la "floarea din coroana lui Dumnezeu", Antonie Ștefan Mihail din PSD+PC.

Colegiul bogaților

"Fermierul rege al pânzeturilor", PNG-istul Maer Vasile Vicu stă la aceeași masă cu cel care are "corn din bani de argint", alias Grosu Corneliu din randul PSD-PC. "Zeul Marte din mila Dom-

nului înzestrat cu piaștri turcești" Ichim Ionel Marius, leal PNL-ului, privește înspre "fericitul bogat invidiat de toți", PD-L-istul Crișan Radu. Notă discordantă oarecum, fac David Csaba din UDMR, acest "îndrăgît vas de lemn uscat cu o pipă" și "divinitatea miloasă cu o coadă roșie", PRM-istul Coroș Ioan. Parcă se aud incantațiile pieilor roșii. Aceasta e oferta de tineri ambițioși care cu orice preț vor, fiecare în parte, să ocupe un fotoliu în acest sfat al bătrânilor, Senatul. Care va impresiona și va convinge mai mult, va avea câștig de cauză... Rămâne să decideți. Trebuie dor să luați listele și să puneți ștampila pe numele dorit. Dar pentru asta e obligatoriu să ajungeți la secțiile de votare. Ar fi chiar indicat să o faceți. Pentru că, ne plac sau nu, sunt ai noștri. Și merită o șansă. Încă una.

Micuța născută bine
pt. conformitate Eugenia KISS

3,5
lei/lună

ABONEAZĂ-TE acum la **Informatia** de Mureș

Abonează-te la Informația, abonează-te la NORMALITATE:
Mereu noi motive să ne citești. Abonează-te la Informația, abonează-te la NORMALITATE. Mereu noi motive să ne citești.

Abonamentele se pot contracta:
la orice OFICIU POȘTAL (cod catalog: 15427)
și la sediul redacției: Str. Arany Janos, nr. 35

ȘTIRI pe scurt

Peste 2 milioane de hectare de cereale însămânțate în această toamnă

Însămânțările cu grâu și secară au depășit suprafața de două milioane hectare, până la data de 20 noiembrie 2008, din totalul celor 2,8 milioane hectare arate pentru însămânțările de toamnă, arată datele postate de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale pe site.

Orzul de toamnă a fost însămânțat pe 169.080 hectare, iar orzoaica pe 83.588 hectare. Sprijinul primit de producătorii agricoli până la jumătatea lunii noiembrie de la MADR a fost de 2,79 miliarde de lei, aproximativ 83% din sprijinul total alocat în 2008. În ce privește județul Mureș cele 36.000 de hectare propuse pentru însămânțare în această toamnă au fost realizate în întregime.

Pentru sectorul vegetal, Ministerul Agriculturii a plătit circa 80% din totalul sprijinului alocat pentru 2008, adică 1,45 miliarde lei, precum și sprijinul restant pentru înființarea culturilor de toamnă din 2007, respectiv 461,2 milioane lei. Ajutorul de 200 de lei/hectar a fost acordat în procent de 87,21%, adică 205,57 milioane de lei, iar pentru motorină au fost plătite 106,3 milioane lei (81,19%).

Crescătorii își pot asoma singuri porcii pe care îi taie de Crăciun

Deși era vorba că iarna trecută a fost ultima în care românii puteau să sacrifice porcul cu metode tradiționale se pare că practicile din moși-strămoși se vor perpetua încă o vreme. Anul trecut, Autoritatea Sanitar-Veterinară a decis că trebuie respectate normele europene. Așa au stat lucrurile pe hârtie. Gospodarii și medicii veterinarii s-au plâns însă că nu există încă pregătirea și resursele necesare pentru a pune în practică aceste reguli.

Țăranii care cresc porci își pot asoma (procedu prin care le sunt amorțite simțurile - n.r.) singuri porcii pe care îi vor sacrifica de Crăciun, după ce anul trecut punerea în practică a acestei norme europene a revenit medicilor veterinari, potrivit președintelui ANSVSA. Președintele Autorității Naționale Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (ANSVSA), Radu Roațiș, a declarat că România nu a obținut încă derogarea de trei ani pentru aplicarea procedurii de asomare a animalelor înainte de sacrificare, cerută Comisiei Europene în ianuarie 2008.

Trichinoza, o boală specifică sezonului de tăiere a porcilor

Silviu Milășan

Tăierea porcului este un moment de bucurie pentru mulți dintre noi, o tradiție cu valoare pentru românul gospodar. Momentul sacrificării porcului și al pregătirii bucatelor anticipează de obicei feeria iernii, apropierea sărbătorilor și petrecerea timpului cu cei dragi. Cu toate acestea, masa îmbelșugată poate deveni unul dintre motivele pentru care sute de oameni ajung la spital. Infecțarea cu trichinella spiralis este una dintre bolile specifice acestei perioade, iar gravitatea acesteia dă curs unor complicații severe.

Ioan Cucoranu, șef laborator D.S.V.S.A. Mureș:

“Ne trezim că aduc la laborator sau spre analiză la cabinetele medical - veterinar, porțiuni din carne din care există riscul să nu se găsească trichinella spiralis. Ar trebui să știe cetățenii că mușchiul pilier e important și mușchilul de la baza limbii sunt foarte importante pentru analiză. Există medici specializați care efectuează examene trichineloscopice la cabinetele veterinare și la piețele din cadrul orașelor și municipiilor”.

Boala nu poate fi depistată decât după sacrificarea porcului. Cât timp animalul trăiește, acesta nu prezintă semne clinice care să confirme prezența parazitului.

Examenul trichineloscopic, măsură preventivă

Cel mai frecvent mod de propagare a bolii este desigur consumul de carne

infestată însă, prea puțin cunoscut este faptul că și omul are rolul de a răspândi parazitul, prin aruncarea resturilor în locuri neamenajate, cazuri în care se crează ciclul șobolan-porc-om. Examenul trichineloscopic se poate face la toate Circumscripțiile Sanitar-Veterinare și pentru Siguranța Animalelor din județ.

Consiliile locale au, de asemenea, obligația de a efectua deparazitări periodice în toate locațiile de interes public și de a colecta, depozita și transmite la incinerare toate cadavrele de animale de pe raza localităților, inclusiv a cadavrelor de rozătoare. O cerință introdusă anul acesta este faptul că atunci când proprietarul se prezintă cu proba spre analiză, el trebuie să predea medicului veterinar și crotaliul din urechea porcului.

De obicei bolnavii infestați cu trichinella au febră, tulburări digestive și dureri musculare intense. În formele severe ale trichinelozei pot apărea atingeri ale cordului, edeme la nivelul feței și erupții cutanate. Acestea sunt mai des întâlnite în cazul în care pacienții nu se prezintă la medic la primele semne. Simptomele apar de obicei la câteva zile de la infestarea cu trichinella. Severitatea bolii este dependentă de numărul larvelor ingerate și de o posibilă stare de imunitate, câștigată în urma unei expuneri anterioare.

Tratamentul trichinelozei se face sub îngrijirea specialistului, prin internare, iar pacientul va continua un tratament ambulator.

De luna viitoare, încep plățile directe pentru suprafața cultivată de fermierii mureșeni

Silviu Milășan

Tot mai multe gospodării optează pentru creșterea iepurilor. Proprietarii își motivează alegerea pentru că aceștia pot fi cumpărați la un preț modest, iar întreținerea lor nu e scumpă. Prin urmare, deținătorii își asigură carnea de iepure pentru masa zilnică. Începutul creșterii de iepuri este marcat, în general, cu achiziționarea unei perechi, ce, în concepțiile greșite ale crescătorilor, vor înmulți producția în timp scurt. Cu toate acestea, iepurii, deși nu sunt pretențioși, au nevoie de o îngrijire specială. Reproducerea de iepuri trebuie controlată, astfel încât deținătorul să-și poată permite sacrificarea de tineret și fondurile financiare

suficiente pentru a le oferi hrana zilnică. Din acest punct de vedere, iepurii nu au nevoie decât de o cantitate relativ mică de hrană existentă în gospodărie, cum ar fi furajele verzi, fânuri, sfeclă și grâu în timpul sezonului rece.

Cu cheltuiala și cu muncă puțină, dar făcută cu trageră de inimă, iepurii cresc “ca din apă”. Odată ce hrana și condițiile de creștere sunt asigurate, iepurii devin adevărate fabrici de carne și de blană la casă. Nu necesită atenție și nici o mare parte din timpul liber al deținătorilor. Astfel, cu mici eforturi financiare și puțin din timpul zilei, iepurii se pot transforma într-o afacere profitabilă, chiar și în gospodăriile mici, inclusiv în condițiile destul de grele pe care le au azi oamenii din mediul rural (și nu numai).

Majoritatea părinților din Tîrgu Mureș refuză vaccinul HPV

Părinții fetițelor de clasa a IV-a de la Gimnaziul "Alexandru Ioan Cuza" din Tîrgu Mureș au refuzat, toți, vaccinul împotriva cancerului de col uterin. Direcțiunea școlii a organizat miercuri o sesiune de informare cu părinții la ordinul Inspectoratului Școlar Județean, însă oamenii și-au susținut vehement părerea și au semnat împotriva administrării vaccinului.

La Gimnaziul "Alexandru Ioan Cuza" din Tîrgu Mureș sunt înscrise în clasa a IV-a 54 de fete. Părinții au spus că sunt supărați pe modul în care Ministerul Sănătății îi pune să își asume responsabilitatea efectelor adverse ale administrării acestei injecții. Medicul primar pediatru, Luciana Muică, prezintă la discuții le-a dat dreptate

părinților. "Când aud că efectele adverse pot fi de paralizie sau deces, părinții sunt îngroziți. Spun că este un vaccin neexperimentat. Ministerul Sănătății nu e-a lăsat nici timp să prelucrăm informația și au suprapus vaccinul peste altele, care se fac în această perioadă. Așa că, repede, repede a trebuit să facem celelalte tipuri de vaccine. Practic, toate campaniile de vaccinare au fost compromise", a declarat medicul.

Până joi dimineața, toate școlile din județ trebuie să trimită la Inspecția Sanitară de Stat situația centralizată a datelor, pentru a ști exact de câte doze de vaccin are nevoie județul Mureș. În județ sunt înscrise 3000 de fete în clasele a IV-a.

Cora Muntean

În Mureș a crescut numărul virozelor

Autoritatea de Sănătate Publică Mureș a comunicat miercuri că în județ, în perioada 17-23 noiembrie, s-au înregistrat 1760 cazuri IACRS (infecții acute ale căilor respiratorii superioare) și 573 cazuri de pneumonii. Nu a fost înregistrat nici un caz de gripă.

Comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut numărul de îmbolnăviri este mai mare: au fost 1463 de cazuri IACRS și 494 de pneumonii.

"În județ continuă campania de vaccinare antigripală gratuită a populației la risc.

Autoritatea de Sănătate Publică Mureș a primit până în prezent 83950 doze de vaccin antigripal, din care 56431 doze au fost consumate", a declarat Gabriela Uifălean, directorul ASP.

Acțiunea de vaccinare gratuită a populației va continua până la sfârșitul lunii decembrie iar ASP recomandă tuturor persoanelor la risc să solicite vaccinarea la cabinetele medicilor de familie. Persoanele cu risc crescut de complicații sunt persoanele în vârstă sau cu handicap, adulții și copiii cu afecțiuni cronice

(cardiovasculare, pulmonare, metabolice, renale și cu imunosupresie), persoanele cu vârste peste 65 de ani, copiii și adolescenții cărora li se administrează medicație pe termen lung cu aspirina și care sunt astfel expuși riscului de dezvoltare a sindromului Reye în urma unei infecții gripale, persoanele instituționalizate. O altă categorie cu risc sunt persoanele, care prin natura ocupației, pot transmite gripa, respectiv, medicii, cadrele sanitare medii, personalul auxiliar din spitale și unitățile sanitare ambulatorii, salariații instituțiilor de ocrotire a copiilor și bătrânilor și cei ai unităților de bolnavi cronici. Vaccinul se poate administra tuturor persoanelor începând cu vârsta de un an, gravidele și mamele care alăptează. (C.M.)

Crucea Roșie la ananghie

Societatea Națională de Cruce Roșie - filiala Mureș se află la un pas de a-și înceta activitatea. Și asta pentru că nu mai are un spațiu în care să funcționeze. Organizația a avut sediul mai bine de 20 de ani într-o clădire situată pe strada Bartok Bela, însă aceasta a fost retrocedată. Peste 100 de voluntari au ajuns pe drumuri. Reprezentanții Crucii Roșii au fost obligați să elibereze cei peste 100 de metri pătrați pe care

îi ocupau încă de acum 2 săptămâni. Aceștia au cerut primăriei municipiului un spațiu care să includă 3 camere și o sală încăpătoare pentru cursuri, dar tot ce au primit au fost 20 de metri pătrați în subsolul unei clădiri de pe strada Gheorghe Doja, un spațiu complet inadecvat, plin de igrasie și păianjeni.

Directorul Crucii Roșii Mureș, Magdalena Bercea a declarat că oferta pe care primăria le-a făcut-o tuturor celor care activează în această structură poate fi considerată o jignire, drept pentru care au și refuzat-o. Organizația desfășoară numeroase activități și este în plină dezvoltare, având nevoie de un spațiu destul de mare. Reprezentanții Organizației "Crucea Roșie" Mureș susțin că acum sunt la mână primăriei pentru a-și putea desfășura în continuare activitatea. (L.C.)

Ambulanță în regim privat

Un nou serviciu de ambulanță, de această dată în regim privat, a fost inaugurat și la Tîrgu Mureș. Voluntarii acestuia vor presta exclusiv servicii de transport al pacienților care nu au funcțiile vitale afectate. Deocamdată, serviciul dispune de 2 ambulanțe omologate de Ministerul Sănătății și o motocicletă cu care se va face transportul de sânge. Pacienții sunt asistați și de către un asistent medical, pregătit pentru a acorda primul ajutor.

Din luna ianuarie 2009, după încheierea contractului de colaborare cu Casa Județeană de Sănătate, voluntarii serviciului vor face și transporturi sanitare, de sânge sau organe, dar vor ajuta și la decongestionarea locurilor din spital. Dacă până în momentul de față eliberarea unui pat din spital durează între 12 și 24 de ore, de anul viitor externarea se va efectua mult

mai repede, astfel că va crește rulajul pacienților pe patul de spital. Operatorii serviciului vor intermediar transportul și asta în cazul în care pacientul nu prezintă probleme care îi afectează funcțiile vitale, când apelul va fi redirecționat către ambulanța de stat sau SMURD.

Până la sfârșitul anului viitor, serviciul va dispune de 7 ambulanțe, toate acestea venind de la unul din parteneri, care are sediul în Budapesta. Spre deosebire de Serviciul de Ambulanță de Stat și SMURD, a căror competență este doar între granițele României, voluntarii acestui serviciu pot acorda primul ajutor și peste granițe. În acest scop au fost încheiate pacte internaționale cu companii din aceleași domenii. În caz de calamități, acest serviciu privat este coordonat de către SMURD.

Cadru didactic universitar, doctor în arte vizuale la numai 29 de ani,
MOLDOVAN EMIL
are nevoie de **transplant de măduvă**.

www.moldovanemil.ro

SUSȚINE ACEST DESTIN

și donează orice sumă în conturile:
RO22BRDE270SV31915862700-cont în lei
RO18BRDE270SV31915942700-cont în euro
deschise la BRD filiala Tîrgu Mureș

Tel: 0721 60 32 87; e-mail: drmoldovanemil@gmail.com
<http://moldovanemil.blogspot.com/>

Frânturi dintr-un trecut

Trăim într-un secol atât de agitat încât romantismul a ajuns să ni se pară ceva vechi și demodat. Doar uneori, din adâncul ființei, mai răzbate la suprafață dorul de perioada romantică a omenirii. De acea vreme în care domnii îmbrăcați în frac și înzestrați cu bastoane și joben, curtau doamnele, domnișoarele și domnițele. De vremea în care acestea, rușinate, își ascundeau obrajii îmbujorați în batistele dantelate și ademenitor de arome ori în spatele evantaielor tremurătoare.

Eugenia Kiss

Ei, și când ne cuprinde un asemenea dor, apelăm la videotecă, mai mergem la un muzeu, ne trece focul romanțios și ne aruncăm din nou în vârtejul tumultuos al vieții. Marea noastră majoritate. Pentru că oricât ar părea de incredibil, printre noi mai sunt și azi incurabilii romantici. Nu, nu trăiesc în trecut ci sunt oamenii care în spațiul lor intim se înconjoară de frumusețe, de obiecte aparținând acelei perioade. Ei sunt colecționarii.

Poveștile evantaielor

Un semenea colecționar este Aurelia Veronica Filimon, o doamnă căreia evantaiile îi șoptesc povești trecute. Pentru că evantaiile pot ascunde între pliurile lor secrete de stat, povești

de amor consumate sau rămase în stadiu de vis, povești ale domnițelor care își ascundeau sentimentele în umbra lor. "Acum 35 de ani, am primit pentru restaurare două evantaie de la unul din colecționarii de marcă ai vremii din Tîrgu Mureș. Un evantai avea rame de baga, îmbogățite cu monograma unei case de aristocrați din Transilvania, iar celălalt cu semnul heraldic al altei case nobiliare, având pictată pe toată suprafața o scenă de derby. Privindu-le zilnic și ținându-le în mână, în scurt timp mi-am dorit să fie ale mele pentru că toată educația mea de până atunci și-a găsit în sfârșit drumul. Am ajuns să doresc să colecționez evantaie, aceste piese deosebite ale unei istorii pline de povești incitante. Pe asta a și mizat colecționarul când mi-a adus evantaiele. Era convins că am să vibrez la vederea lor și nu s-a înșelat. De atunci până

acum, de câte ori intru în posesia unui evantai nou, îl țin la vedere pentru cel puțin două săptămâni, în raftul bibliotecii. Astfel pot să îl privesc zilnic și să mă umplu de fericire la vederea lui", ne-a povestit doamna Aurelia Veronica Filimon, retrăind parcă emoția acelor zile de început.

O colecție impresionantă

Doamna Filimon este una din puținele doamne din țară și chiar din Europa pentru care colecționarea evantaielor a devenit o pasiune aducătoare de satisfacții enorme. Astăzi, colecția ei personală numără peste 200 de evantaie, fiecare în parte având caracteristici deosebite, fiecare având povestea sa personală.

De oriunde ar proveni, pentru colecționar bucuria de a ține în mână o nouă "provocare" este foarte aproape de cuvântul patimă. Confectionate din pene de struț, din hârtie pictată sau imprimată, din mătase unicromă pictată sau brodată, din dantelă de Bruxelles, Chantilly, Honiton, așezată pe schelete din fildeș, sifed, os, baga, lemn de santal, gravate și sculptate, decorate cu vignete pictate sau împodobite cu aur, argint, pietre prețioase și însemne heraldice, evantaiele din colecția Amaliei Veronica Filimon, sunt unicate, spunând peste timp povestea unei epoci.

Unii văd în aceste piese delicate o valoare de piață. Ea vede valoarea estetică, evaluează materialul, tehnica prelucrării, starea în care este, manufactura din care a ieșit, vechimea bineînțeles, plus "mediul" din care provine. "Au existat vremuri în care evantaiul era apanajul femeilor aristocrate, pentru ca apoi femeile din clasele sociale inferioare să râvnească și ele la binefacerile misteriosului obiect. Evantaiul a fost folosit de regalitate și nobilime în timpul ceremoniilor religioase și ceremoniilor de la curte, ca un accesoriu

al vestimentației la modă în diferite perioade istorice, sau ca și element de divertisment al activităților mondene", ne-a introdus în această lume delicată Aurelia V. Filimon. Mici și delicate, evantaiele erau confectionate din materiale extrem de rezistente, care au trecut testul timpului ajungând până la noi.

Ca orice colecționar, Aurelia V. Filimon este în continuă mișcare și în continuă căutare. Fiind o persoană deosebit de cunoscută, deținătorii de evantaie o abordează direct. Dar spre deosebire de alți colecționari, este poate singura din țară care și-a scos la vedere colecția. Astfel a aflat că cel puțin în Transilvania este singura colecționară de astfel de "artefacte". Din acest motiv, dar și pentru că valoarea colecției ei este deosebită, muzeele de istorie din țară și din străinătate îi solicită ajutorul pentru organizarea unor expoziții care să ilustreze istoria evantaiului. A avut astfel de expoziții în muzeele de istorie din Tîrgu Mureș, Cluj și Brașov dar și la Muzeului de Artă Decorativă din Budapesta.

Un loc de cinste în această colecție îl ocupă un evantai pliat, de origine japoneză, cu scheletul din bambus, confectionat din hârtie simplă, pe față și pe verso având inscripționate texte în diferite grafice, fragmente din poezii în limba franceză și spaniolă, desene în creion și melodii pe portativ. Evantaiul a aparținut domnișoarei Zoe Arion, al cărei tată a fost ambasadorul României la Sankt Petersburg între anii 1897-1908. Pe fața evantaiului se regăsește un autograf datat 23 februarie 1897 al prințesei Maria, viitoare Regină a României. Acest autograf dă o valoare deosebită unui evantai de suveniruri.

Cel mai vechi evantai din colecția Aureliei Filimon datează din Viena anului 1740. Este un evantai pliat, cu scheletul din fildeș încrustat cu modele florale în folie de aur și argint, decorat cu o broderie în fir de aur,

DEPARTAMENTUL
VOLUNTARI

VĂ INVITĂ SĂ LUAȚI PARTE LA

ZILELE VOLUNTARIATULUI

PRO BONO CULTURA

5-7 DECEMBRIE 2008, TEATRU-74

MESE ROTUNDE, DEZBATERI PUBLICE, VERNISAJE,
SPECTACOLE DE TEATRU, DANS SI MUZICA

Parteneri:

Un orășean produce anual 340 de kg de deșeuri

O persoană care trăiește la oraș produce anual 340 de kilograme de deșeuri, dintre care 50 de kilograme reprezintă ambalaje, au spus joi la Tîrgu Mureș specialiști în domeniu care participă la un seminar despre colectarea selectivă a deșeurilor.

Cora Muntean

„În cele 50 kg de ambalaje, 10,9% este hârtie, 24,1% reprezintă deșeurile din plastic, 11,2% este sticlă și 4,4% este metal. În acest an, România a reușit valorificarea maximă a deșeurilor de carton și metal, iar pentru restul de ambalaje, sticlă, plastic, lemn. România trebuie să atingă obiectivele prevăzute de legislația europeană până în 2013. Sunt convinsă că vom putea să ne conformăm normelor de mediu. Important este ca fiecare să-și facă treaba”, a afirmat Liliana Nichita, reprezentant al firmei ECO ROM Ambalaje. Aceasta a adăugat că România se încadrează în media europeană cu această cantitate de deșeuri produsă, însă nu trebuie omisă că România devine din ce în ce mai mult o societate de consum. „Ceea ce generăm noi ca deșeu, începe să crească an de an. Trebuie să conștientizăm și să arătăm cetățeanului că schimbarea modelelor de consum este până la urmă ceva foarte important; a economisi apa, energia, a genera mai puține deșeuri nu face decât să conducă la un mediu mai curat, pentru noi, până la urmă. Această cantitate de deșeuri, de 340 de kg, încă nu este foarte mare, bine ar fi să reușim să o menținem aici, să nu crească

mai mult”, a spus Liliana Nichita. În ceea ce privește recuperarea și valorificarea deșeurilor, specialiștii susțin că România este în urma unor țări precum Ungaria și Cehia, întrucât acolo sistemele au început să funcționeze ceva mai devreme. „Noi nu putem decât să folosim experiența lor și ceea ce facem noi este dovada că ne-am uitat ce fac vecinii noștri. Suntem încă în urma lor dar cred că putem să îi ajungem și să îi depășim, dacă ne străduim puțin”, a spus Liliana Nichita. Ea a adăugat că până anul trecut obiectivul referitor la valorificarea deșeurilor de ambalaje a fost îndeplinit, dar că este necesară o mai mare implicare din partea cetățenilor. „Deșeurile de ambalaje nu se regăsesc doar în fluxul comercial, unde există o serie de constrângeri și o serie de proceduri prestabilite. Operatorii economici știu ce au de făcut și fac. Practic implicarea cetățeanului trebuie fie primul pas, altfel noi nu ne vom mai atinge obiectivele începând de anul viitor”, a arătat Nichita. Potrivit ECO ROM Ambalaje, în România 30% din cantitatea totală de deșeuri reprezintă plasticul, 26% este hârtia, 20% sticla, 11,77% lemnul și 11,75% fierul. „Suntem încă departe de ce se întâmplă în alte state membre UE și suntem departe de ceea ce putem face”, a subliniat

Nichita. Sorin Popescu, director general ECO ROM Ambalaje, a precizat că în 2007 erau incluse în sistemul de colectare selectivă a deșeurilor 24 de localități și 800.000 de locuitori și s-a reușit colectarea a 8.000 tone de ambalaje. În 2008 au fost incluse 40 de localități cu 1,8 milioane de persoane, și speră ca până la finele anului să fie colectate 13.000 tone de ambalaje. „De anul viitor se dorește ca ECO ROM Ambalaje să intre în parteneriat cu 70 de autorități locale pentru introducerea sistemului

de colectare selectivă a deșeurilor. România trebuie să colecteze selectiv deșeurile până în 2013-2017, iar populația este educată pentru a respecta acest sistem”, a afirmat Sorin Popescu. Seminarul organizat la Tîrgu Mureș de ECO ROM Ambalaje sub patronajul Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile are drept scop sensibilizarea autorităților din județele Mureș, Bistrița Năsăud, Harghita și Covasna, unde colectarea selectivă a deșeurilor este încă în stadiu incipient.

„
A economisi apa, energia, a genera mai puține deșeuri nu face decât să conducă la un mediu mai curat, pentru noi, până la urmă. Această cantitate de deșeuri, de 340 de kg, încă nu este foarte mare, bine ar fi să reușim să o menținem aici, să nu crească mai mult

Liliana Nichita, reprezentant al firmei ECO ROM Ambalaje

anunțuri

ALTO
JOBURI
ANUNȚURI
IMOBILITATE

anunturi
inmures.ro

Anunțuri gratuite
cu poză și/sau video
www.inmures.ro

AIESEC MIA

The international platform for young people to discover and develop their potential

1948 **60** 2008

OF ACTIVATING LEADERSHIP

www.aiesecms.ro

rtm

De **50** ani

RADIO UN RADIO
TG.-MUREȘ DE CUVÂNT

AM 1197 KHz - Brașov
1323 KHz - Tg.-Mureș
1593 KHz - Miercurea

FM 102.9 MHz - Tg.-Mureș
98.9 MHz - Harghita
98.4 MHz - Toplița

<http://rtm50.radiomures.ro>

Locuitorii din Ormeniș sunt aproape izolați de restul lumii

Locuitorii din satul Ormeniș sunt aproape izolați de restul lumii. În localitate nu poate ajunge nici salvarea și nici mașina de colectare a laptelui, singura sursă de venit a oamenilor. Sătenii se plâng că nimeni nu face nimic pentru ei. Autoritățile au început o lucrare de mântuială care mai mult strică drumul decât îl repară. Mașinile rămân împotmolite la cea mai mică ploaie sau zăpadă.

Ionel Albu

Satul Ormeniș este aproape izolat în timpul iernii. Din cauza stării foarte proaste a drumului care face legătura între Ormeniș și Laslăul Mic, nici măcar salvarea nu poate ajunge în localitate. Singura sursă de venit a oamenilor, vânzarea laptelui, este amenințată de starea drumului. Cei care colectează laptele nu mai pot să ajungă la centrele de colectare pe acest drum. Astfel sătenii sunt puși în situația să arunce laptele, unicul lor mod de a mai face un ban.

Mașina care transportă laptele pentru procesare rămâne împotmolită cu orele de fiecare dată când plouă. Astfel, cumpărătorii vor fi forțați să cumpere lapte din zonele cu drumuri mai bune. Noaptea trecută cisterna încărcată cu mai multe tone de lapte a rămas împotmolită aproximativ 8 ore până când au venit două tractoare să o scoată.

Primarul din Suplac, Szakacs Bela se scuză spunând că el a început lucrările de reparație a drumului care aparține de comuna sa. El s-a plâns că este la început de mandat și că nu a reușit să rezolve toate problemele comunei. Primarul promite că în viitor va face un proiect prin care va reuși asfaltarea completă a drumului în colaborare cu primarul din Vișoara.

Primarul din Vișoara, Ovidiu Dorel Stoica ne-a spus că va pietruii 2 kilometri de drum cu 4 miliarde de la Consiliul Județean. Asfaltarea va fi făcută din bani guvernamentali însă nu se cunoaște încă data începerii lucrărilor.

Bălăușeri, satul de la răscruce

Un înțelept ne-ar putea spune că fiecare așezare umană se dezvoltă și ulterior dezvoltă forme specifice ocupației principale a celor ce locuiesc în acea zonă. Este evident că pentru locuitorii dintre cele două Tîrnave, un loc important l-a ocupat agricultura și mai ales viticultura, pentru care au rămas renumiți și astăzi.

Mihai Teodor Nașca

N-o să vedem case în formă de viță de vie, însă vița de vie se regăsește desenată pe majoritatea caselor, mai ales pe cele săsești. Intrăm acum în micul univers al oamenilor din comuna Bălăușeri, pentru a înțelege mai bine ce a produs trecerea timpului peste aceste ținuturi. Comuna Bălăușeri se învecinează la nord cu comuna Acățari, spre sud cu limita județului Sibiu, spre vest cu comuna Zagăr, iar spre est cu comuna Fântânele. Din punct de vedere geografic, comuna este amplasată în lunca majoră a Tîrnavei Mici, situată la intersecția DN 13 (E60) cu DN13A și cu DJ 142, ea se întinde pe ambele laturi ale traseului șoselei, Tîrnăveni-Sovata și parțial pe șoseaua Tîrgu Mureș - Sighișoara (E60). Practic, localitatea Bălăușeri se află într-un nod important, de aici poți merge spre Tîrgu Mureș, Sighișoara, Sovata sau Tîrnăveni. Comuna Bălăușeri conține șase sate: Chendu, Dumitreni, Agrișteu, Filitelnic, Senereuș și centrul de comună, Bălăușeri. În 1992 erau 5.214 locuitori, iar la recensământul din 2002 au fost înregistrați puțin peste 5.000 de locuitori, dintre care majoritari sunt maghiari urmați de români, rromi și germani.

Drumul național E60 care străbate comuna se află în stare bună, iar drumul județean Bălăușeri - Tîrnăveni necesită modernizare,

reparațiile fiind binevenite. În urma vizitei prin comună poate că drumul cu cea mai mare nevoie de reparații este cel între Filitelnic și Senereuș. Pentru drumul comunal Bălăușeri - Senereuș există un proiect de modernizare, realizat în parte. Pentru traseul Chendu - Dumitreni, proiectul este în fază de licitație. Un procent foarte mic de locuitori beneficiază de apă potabilă prin aducțiuni, restul locuitorilor se alimentează de la puțurile proprii. Pe viitor, autoritățile doresc realizarea unui proiect integrat pentru alimentare cu apă și canalizare. Gazele naturale și electricitatea sunt utilizate de către locuitori în proporție de 100%. Dorințele noii conduceri ale comunei se leagă de rezolvarea infrastructurii, introducerea apei, reabilitarea și extinderea școlii, iar capitolul neîmpliniri se referă tot la infrastructură și la lipsa locurilor de muncă în comună.

Fiecare sat al comunei se poate lăuda cu o școală, unele primare, altele generale, cert este că nici unul dintre sate nu a rămas fără această instituție de maximă importanță pentru viitorul nostru ca nație și cultură. Trei școli sunt generale și alte trei primare, copiii din Dumitreni își continuă cursurile la școala generală din Chendu, cei din Agrișteu sunt transportați la Bălăușeri, iar cei din Filitelnic sunt duși la Senereuș, la școala generală. Există clase cu predare în limba maghiară și română, numărul elevilor fiind de 552, iar cel al preșcolărilor de

aproape 260. Grădinițe sunt șapte, fiecare sat cu grădinița lui, cu excepția satului Chendu, care are două astfel de clădiri. De fapt, inițial existau două localități Chendu, una numită Chendu Mic, iar cealaltă Chendu Mare, acum sunt unite, însă unele lucruri au rămas la fel. Pentru sprijinul elevilor, există trei laboratoare bine dotate, la care se mai adaugă un Centru de Documentare și Informare, evident există și conexiune la internet. În ceea ce privește proiectele pentru educație, în comuna Bălăușeri acestea se referă la reabilitarea școlii generale din Chendu, repararea acoperișului, montarea unei microcentrale, reabilitarea școlii generale din Bălăușeri, înlocuirea tâmplăriei, dar și construcția de grupuri sanitare moderne.

Dacă ar fi să analizăm credința oamenilor, în funcție de numărul de biserici din comunitate, atunci, locuitorii din comuna Bălăușeri sunt foarte credincioși. Potrivit autorităților, pe raza comunei există nu mai puțin de 15 biserici și lăcașe de cult. Sunt reprezentate cultele reformat, ortodox, romano-catolic, greco-catolic, evanghelic, adventist și cultul Martorii lui Iehova. Mai mult, patru dintre aceste biserici sunt monumente istorice. Este

vorba de Biserica reformată din Agrișteu, biserica catolică din Dumitreni și bisericile evanghelice din Filitelnic și Senereuș. Chiar dacă această comună nu poate să se dezvolte în sensul turismului rural, aceste patru biserici merită să fie văzute, dacă vă aflați prin trecere în comuna Bălăușeri. Odinioară populat de sași, satul Senereuș a devenit casă bună pentru zeci de familii din comuna Horea din Alba, imediat după război. Tot la capitolul cultură mai consemnăm șapte cămine culturale, în care, din când în când, se desfășoară activități artistice.

Aproape 40 la sută dintre locuitori lucrează în agricultură, la fermele vegetale sau cele animale. Predomină oile, mai ales în Senereuș, precum și vacile. Principalii investitori din zonă sunt cei care fac extracție de gaze și transportul acestora, aproape 20 la sută dintre localnici fiind implicați în acest domeniu. La aceasta se adaugă, o fabrică de pâine, construcții de drumuri, micii meșteșugari și cei care produc artizanat.

Trăgând linie putem spune că Bălăușeriul este o comună preponderent agricolă, cu perspective de industrializare, dar și cu câteva obiective turistice.

Sub semnul Lupului

Sfântul Apostol Andrei

La 30 noiembrie, e sărbătorit Sfântul Apostol Andrei, cel despre care unele izvoare istorice și tradiția populară spun că a propovăduit Evanghelia lui Hristos în "teritoriile lupilor", mai precis între Carpați și Pontul Euxin, strămoșilor noștri, dacii.

Mihai Teodor Nașca

Evenimentul este considerat de importanță majoră marcând începutul creștinării poporului nostru. Tocmai de aceea șirul "sfinților naționali" începe cu acest Apostol al Mântuitorului.

"Sfântul Andrei, primul ucenic și apostol al Mântuitorului, a umblat prin cetățile și așezările înaintașilor noștri din Scythia Minor, predicând poporului de la Istru adevărul evanghelic, sădind în sufletul lui sentimentul prezenței și coborârii lui Dumnezeu în om. Poporul român s-a precizat ca popor român prin creștinism..." spunea cu ani în urmă părintele Dumitru Stăniloae.

Sub semnul lupului

Acest moment în care noi ne-am "precizat ca popor" îl are în prim plan pe Sfântul Apostol Andrei. Iar numărul mare de tradiții și obiceiuri care își au obârșia în acest început, au străbătut secolele, purtând până la noi frânturi de adevăruri creștine, dezvăluind o legătură unică între vechile credințe, ideile și învățămintele cuprinse în predica apostolului. Datorită lor, adevărul istoric ignorat de unii, contestat de alții, a putut fi reconstituit. Apostolul Andrei, propovăduind în acest spațiu, a "legat gura lupilor". Nu e vorba de animalul în sine ci de oamenii care în credința lor, de la leagăn până la mormânt, se identificau până la confuzie cu acest animal totem.

Tradiții de Ziua Sfântului Andrei

Această zi, 30 noiembrie, se mai numește și Ziua lupului sau Gădinetul schiop. Știindu-se ce a simbolizat lupul pentru daci, în această zi, odată pe an, lupul devine mai sprinten, își poate îndoi chiar și gâtul țeapăn. De aici și credința că "își vede lupul coada". În această zi nu se lucrează nimic prin casă, altfel lupii

vor ataca oile și vitele. Primejdia se abate și peste oamenii care îndrăznesc să pornescă la drum în ziua când pornește și lupăria.

Iar odată cu lăsarea nopții, lupii se adună în haită pentru că Sf. Andrei împarte fiecărui lup partea de pradă pentru iarna care vine. Ca să-și apere gospodăria de lupi, și astăzi se practică în lumea satului ungerea cu usturoi a țăruișilor din gard, a porții, ferestrelor și pragurilor ușilor...

Tot din cauza lupilor nu se mătură toată ziua, nu se dă gunoiul afară, nu se rănesc grajdurile, nu se piaptână, nu se face pomană și nu se dă nimic cu împrumut.

Se mai spune că este noaptea în care animalele vorbesc, dar că moartea se abate peste cel care le ascultă... însă năpasta cea mai mare vine odată cu miezul nopții, când cerurile se deschid și strigoi vin peste pământ.

Spiritele morților, care nu ajung în lumea de "dincolo" după înmormântare, devin acum periculoase pentru rudele apropiate, aducând boli, și alte suferințe. Strigoiii călătoresc pe Pământ și pe ape, strigând și proferând amenințări. Pentru a-i ține la distanță, oamenii nu ies afară din casă pe timpul nopții. "Există credința că în această noapte strigoiii morți se bat cu strigoiii vii, adică cu strigoiii - oameni. Aceștia au în ziua următoare fața plină de zgârtieturi. Au fost strigoi vii pe care familiile au încercat să îi țină cu forța în casă în această noapte. Dar blestemul îi cheamă... uneori în puterea nopții au fost auziți trăgând clopotele de la biserică. Când nu dau de strigoiii morți pentru a se lupta, intră în gospodăriile oamenilor care știind ce noapte urmează își iau măsuri de apărare: mănâncă usturoi, se ung pe frunte, pe piept, pe spate și la încheieturile trupului, ung ferestrele, ușile, hornurile, scările, clanțele ușilor, coarnele boilor și vacilor. Prin unele locuri usturoiul este tăvălit și prin funinginea din sobă și apoi se astupă, pentru ca strigoiul să nu găsească nici un loc de intrare în casă", ne-

a spus călugărul Ștefan de la Mănăstirea Secu.

Noaptea vrăjilor și a farmecelor

Noaptea Sf. Andrei este una dintre cele mai importante din an, pentru practicarea vrăjilor și a farmecelor. Ca să-și viseze ursitul, fetele își pun sub pernă 41 de boabe de grâu. Cel care în vis le va lua grâul, le va deveni soț.

În alte părți fetele fac un colac din pâine dospită în mijloc cu un cățel de usturoi. După o săptămână dacă din colac răsare un fir de usturoi, va fi un an norocos. În alte zone ale țării fetele merg noaptea la fântână și aprind acolo o lumânare ținută special de la Paști. O pun în găleata fântânii și o afundă în apă. Când suprafața apei este luminată se rostește o incantație. Dacă apa se tulbură, se spune că fata vede chipul ursitului ei.

Tot în seara Sfântului Andrei, toți ai casei, mai ales fetele mari și băieții de însurat, seamănă grâu în câte o strachină cu pământ. Îi va merge mai bine și va fi mai norocos, acela căruia îi crește grâul mai frumos.

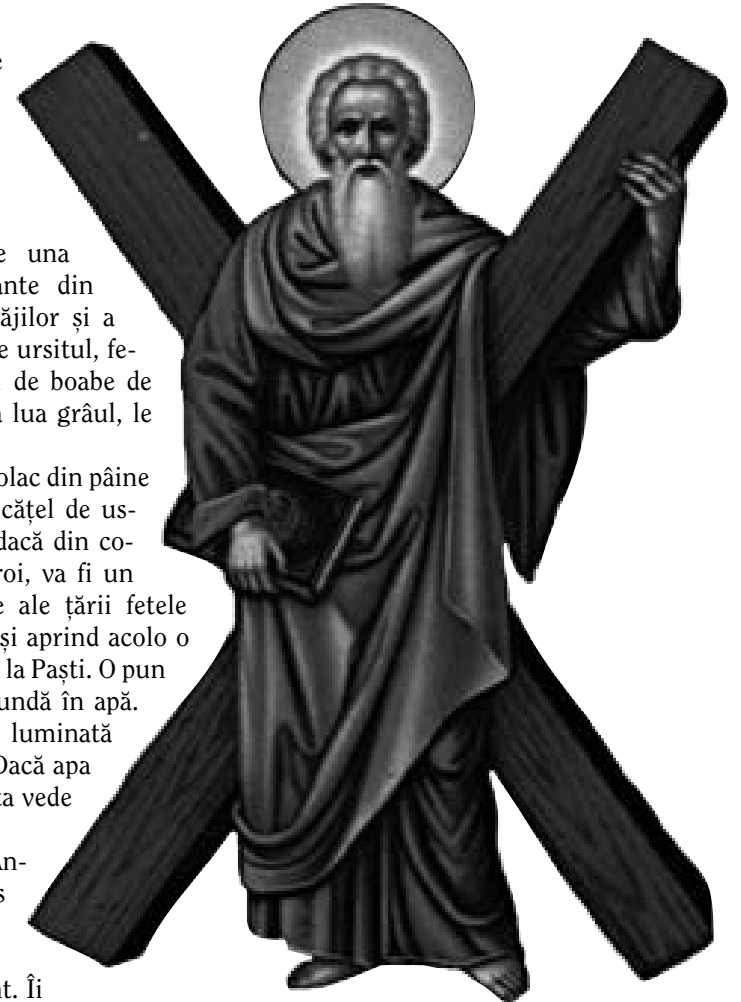
Tot în aceasta noapte se fac observații meteorologice pe termen lung. Dacă este lună plină și cer senin, iarna va fi una bolnăvicioasă. O lună plină și cer întunecos aduce o iarna cu zăpezi grele.

Din această zi și până la Crăciun, gospodinele nu mai țes și nu mai torc pentru a nu o supăra pe Maica Domnului.

Dar cine a fost Sfântul Andrei?

Fratele lui Petru, alt Apostol al Domnului, fiul pescarului Iona, "ucenic" al Sfântului Ioan Botezătorul, a fost martor la botezul lui Isus "Mielul lui Dumnezeu". Evangheliile îl pomenesc la înmulțirea pâinilor și la învierea lui Lazăr. L-a însoțit pe Mântuitor pe drumurile Țării Sfinte, a fost martorul răstignirii și a învierii Lui.

În urma poruncii Domnului, de a vesti

Evanghelia la toate neamurile, Sfinții Apostoli au început să predice noua învățătură. Potrivit tradiției și scrierilor istorice și teologice, Sfântul Apostol Andrei a fost primul propovăduitor al Evangheliei la geto-daci, în teritoriul dintre Dunăre și Marea Neagră. Mitropolitul Dosoftei al Moldovei, în cartea "Viața și petrecerea sfinților", scria: "Apostolului Andrei i-a revenit prin sorți Bitinia și Marea Neagră și părțile Propontului, Halcedonul și Vizantea, unde e acum Țarigradul (Constantinopolul n.n.), Tracia și Macedonia, Tesalia. Și sosind la Dunăre, ce-i zice Dobrogea și altele ce sunt pe Dunăre, și acestea toate le-a umblat".

Învățăturile propovăduite în acel an 30 d.c. au dus la crearea unor legende, mituri și credințe unice în acest spațiu carpato-dunăreano-pontic.

Marius Pruneanu: "Ziceți, măi țigani bătrâni"

...Ascultând melodiile și mai ales versurile, retrăiești fapte din lumea satului, de codru, modul oamenilor de a relaționa și de a se exprima...

Nu toată lumea poate să ajungă foarte cunoscut într-un domeniu, chiar dacă sunt mulți aceia care au ceva de spus. Și cum nu toți pot deveni vedete peste noapte, mai punem o cărămidă la zidul celebrității, de data aceasta pentru un tânăr din Satu Mare, din localitatea Iadăra, aproape de Șomcuta Mare, în ținutul Chioarului. Este vorba de Marius Pruneanu, pe numele său real Prună, însă rectorul muzical al albumului

lui artistului, Sergiu Vitalian Vaida l-a schimbat să nu fie motiv de zeflema. Solistul aduce în fața publicului iubitor de folclor, avizat, un album cu 14 piese, cu diverse teme și ritmuri, toate de la el de acasă. Ascultând melodiile și mai ales versurile, retrăiești fapte din lumea satului, de codru, modul oamenilor de a relaționa și de a se exprima. Marius spune lucrurilor pe nume, având dezinvoltura omului de la țară și dacă veți

asculta albumul veți realiza la ce mă refer. Multe regionalisme și cântecele Chioarului, un tablou ce îi va face pe cei din acele ținuturi să se regăsească în aceste melodii. Cei străini de ele le vor descoperi, ascultându-le, o altă lume, un alt colțisor de rai, din atât de diversă România. Marius Pruneanu nu a fost un favorit al concursurilor, al juriilor, însă a avut ambiție și a crezut că are ceva de spus în muzica populară. (M.T.N.)

O vedetă populară: Ramona Fabian

Nimeni nu se naște artist!

Dar muncind și învățând ce trebuie să faci, poți deveni. În fața unui public de 400 sau 500 de oameni nu te poți prezenta oricum. Începând de la ținuta ireproșabilă, până la atitudine și cântec, totul trebuie să fie imaculat.

Costumul național cere multă atenție în îngrijirea lui; atunci când te îmbraci cu el, trebuie să arate celor ce-l privesc respectul tău față de portul moștenit de la străbuni. Oricât de vechi ar fi, trebuie să-l faci să fie privit cu admirația cuvenită unei ținute noi, impecabile. Și nu poate să îți scape nici cel mai mic detaliu, pentru că spectatorul tău te studiază îndeaproape. Ascultându-ți cântecele, el are timp suficient pentru a observa ce costum ai îmbrăcat, ce zonă reprezintă, ce accesorii îi aduci sau nu îi aduci pentru a păstra liniile în care se încadrează, fiecare dintre cele enumerate alcătuind imaginea de ansamblu ce definește portretul artistului. Avem o zestre extraordinară în costumele pe care le purtăm, ar fi atât de păcat să nu avem cunoștința modului în care să le îmbrăcăm. Încălțăminte, mărgelele, podoaba de pe cap, sunt cele care trebuie alese cu atenție, pentru a întregi ținuta, nu pentru a o știrbi. Așa că nu ajunge numai să iau costumul național pe mine și să cânt. Până nu sunt sigură că mi-am pus brăul din lână cât de perfect în talie și până nu controlez în oglindă imaginea mea, nu ies în fața publicului meu.

O altă caracteristică importantă — atitudinea - trebuie să fie neapărat una pozitivă, starea de spirit nu are voie să fie alfel decât una foarte bună. Orice se petrece în viața ta și indiferent de greutățile prin care treci, trebuie să te transformi într-o persoană veselă și plină de viață, în momentul în care începi să cânti. Cum altfel poți transmite bucuria cântecului celor ce te ascultă? În momentul în care ajungi pe scenă și o mulțime privește spre tine și așteaptă să vadă ce vei să arăți, trebuie să știi un singur lucru: omul de acolo a venit să te vadă și să te asculte pe tine; s-a așezat pe scaun și nu face altceva decât să îți primească cântecul. În acel moment, nu ai altă variantă decât a arăta ce anume ți-a dat dreptul să urci pe o scenă și să îndrepti asupra ta atenția atâtor priviri! Cine își poate imagina cât de greu poate fi un asemenea moment? Nu odată am ieșit de pe scenă nemulțumită de mine; nu odată mi-am spus în gând că așa fi putut să dau mai mult! Sufletul tău trebuie ogândit în privirile celor ce te privesc și te ascultă. Cred foarte mult în puterea publicului. Publicul este cel care te face artist în momentul în care te ascultă și te place. Și atunci este obligatorie legătura dintre tine și el. Depinde de starea ta, de aptitudinea de a putea stabili o legătură cu specatorul și

de cât de capabil ești să-l aduci acolo unde vrei tu, prin cântecul tău, prin fiorul pe care i-l induci. Și pentru ca ceea ce tramezi să fie pozitiv și plăcut, trebuie mai întâi ca starea ta inițială să fie așa. Suntem oameni cu toții și viața se compune din drumuri cu mai multe sau mai puține cotituri, și nu întodeauna atunci când ai un spectacol se întâmplă să fii bine dispus, dar nu ai ce face. Trebuie să te desprinzi și să te detașezi de tot, pentru a intra în grația publicului tău.

Pe lângă toate acestea, trebuie să alegi cu multă grijă ceea ce cânti. Aici e locul potrivit să ne evidențiem personalitatea. Mereu am fost de părere că pentru a spune ceva, trebuie să aduci un cântec de-al tău. Acesta, mai bun sau mai rău, fiind trecut prin filtrul sufletului interpretului, îl caracterizează și vorbește multe despre el, iar cum oamenii nu sunt la fel, cântecele pot fi diferite și ele. În această ordine de idei, chiar nu văd care ar fi rostul preluării melodiilor din repertoriul altor interpreți. Eu încă nu am foarte multe cântece, dar cele care sunt, nu au fost preluate sau furate din alte repertorii, mă reprezintă, și simt că spun ceva prin intermediul lor. Dealtfel, toate cântecele mele au o conotație optimistă și veselă, așa cum sunt și eu. Acesta este și motivul pentru care nu pot interpreta romanțele. Le simt apăsătoare, de o tristețe prea adâncă, o sobrietate cu care nu aș vrea să mă întâlnesc nici pe la 100 de ani. Firea mea nu se potrivește cu aceste „cântece de inimă albastră”.

Dacă urmezi cu grijă toți acești pași, nu mai ai nevoie decât de talent și vei putea urca pe orice scenă să cânti pentru oameni. Talentul, din nefericire, nu se poate nici cumpăra, nici fura, nici forma. Talentul este darul de la Dumnezeu. Dacă Dumnezeu nu ți l-a dat, nu poți cânta. Trebuie să faci altceva, la care poate te pricepi mai bine. Iar dacă ți l-a dat, ai obligația, nu dreptul, de a-l folosi, de a le da posibilitatea celor de lângă tine să se bucure de darul pe care l-ai primit. Nu ai voie să-l risipești! Le-am spus adesea prietenilor mei că este un lucru minunat și extraordinar să ai un asemenea dar! Nici mie nu îmi vine să cred căta bucurie îmi face câteodată să cânt, chiar și atunci când o fac doar pentru mine. Cu atât mai mult când le poți cânta și celor din jurul tău! Repet ceea ce spun mereu când vine vorba despre acest lucru: binecuvântat să fie Dumnezeu că mi-a dat un asemenea dar. Și mă rog mereu să mă ajute să-l etalez cât mai bine. **Concluzionând... multă lume cântă, dar câta lume e atentă la amănuntele pe care le-am înșirat?** Artistul e un complex, nu ajunge doar să fie talentat. Dacă toți cei care vor să cânte ar lua în considerare ceea

Cred foarte mult în **puterea publicului.** Publicul este cel care te face artist în momentul în care te ascultă și te place. Și atunci este obligatorie legătura dintre tine și el. Depinde de starea ta, de aptitudinea de a putea stabili o legătură cu specatorul și de cât de capabil ești să-l aduci acolo unde vrei tu, prin cântecul tău, prin fiorul pe care i-l induci.

ce spun eu acum, nu ar mai fi atâta bătaie de joc în muzica românească. Ce folos să cânti muzică populară într-o rochie de seară? Sau cum să porți pantofi roșii de lac atunci când îmbraci un costum popular făcut pe vremea când se încălțau numai ghete sau opinci? Iar dacă părul tău este coafat modern, încărcat cu fixativ, ai luat degeaba o cămașă țesută și o cătrînță de valoare pe tine.

S-a încheiat un sezon și începe altul...

De la începutul primăverii și până acum, târziu în toamnă, am fost într-o continuă priză, o încercare ambițioasă de a îndeplini toate obligațiile și a acoperi fiecare solicitare de a cânta. Serviciul, munca de consilier juridic de nouă ore pe zi, de luni până vineri, e urmată de două zile de weekend, care nu presupun odihnă, așa cum este normal pentru fiecare persoană, căci înseamnă din nou muncă, o altfel de slujbă, slujba cântecului, două zile de spectacol sau nunți, filmări ori emisiuni în direct. Nu este deloc ușor și nici pe departe comod. De multe ori luna ajung la serviciu mai obosită și mai lipsită de energie

decât plec vinerea. Acele două zile, sâmbăta și duminica, sunt foarte solicitante. De aceea, de multe ori spun că abia aștept să se termine sezonul deoarece simt că nu mai pot să respir. Acum, odată cu lăsarea postului, s-a încheiat, dar a început în același timp altul. Pregătirile pentru colindat, repetițiile, noi înregistrări, filmări, spectacolele de sărbători, emisiunile, pentru care de multe ori ne deplasăm sute de kilometri, marchează sezonul de iarnă al vieții artistice. Ne așteaptă televiziunile din diverse orașe, spectacolele au fost deja stabilite, sunt propuse filmări, așadar noi muncim. Nu este deloc ușor, nici vara când sunt atâtea spectacole și atâtea nunți, dar nici iarna, când colindăm atâtea locuri, și la propriu și la figurat. Și de multe ori mă plâng, însă nu vreau să îl supăr pe Dumnezeu, mi-a dat acest dar și mulțumesc pentru el, pentru că viața mea nu ar fi fost la fel fără el. Și oricât de obositor ar fi, partea frumoasă este că trăiești fiecare suflare la un nivel maxim, iar acest lucru nu se compară cu nimic.

Ramona Fabian

Pe **Ramona Fabian** o știam doar ca interpretă de muzică populară. O fată frumoasă, pe care obiectivul camerei de filmat „o iubește”, vorbăreată, deschisă și veselă. Îi descopăr acum încercările într-ale scrisului. E la fel de deschisă, de extrovertită. Dar mult mai matură, mai serioasă, poate fiindcă și mesajul pe care încearcă să-l transmită e astfel. Pe alocuri poate că argumentele ei nu stau în picioare, dar își exprima convingerile cu o sinceritate dezarmantă, așa că o iertăm. Iată, mai jos, ceea ce crede Ramona Fabian despre ce ar trebui să fie și cum ar trebui să fie un interpret de muzică populară.

Mariana Cioloboc

Prakuraitis va tăia în carne vie

Audrius Prakuraitis și-a preluat la începutul acestei săptămâni atribuțiile de antrenor principal al echipei Baschet Club Mureș. Lituanianul a asistat din tribună la ultima înfrângere în campionat a tigrilor și a rămas profund dezamăgit de jocul echipei. Consiliul de administrație al clubului i-a dat mână liberă, iar dacă jucătorii vor avea în continuare aceeași evoluție slabă, lituanianul promite să taie în carne vie.

Claudiu Oros

Baschet Club Mureș are, începând de luni, un nou antrenor principal. Audrius Prakuraitis a preluat banca tehnică a tigrilor și promite că va face ordine la echipă, care trece printr-un moment mai delicat. BC Mureș are o serie de două înfrângeri consecutive și ocupă abia locul 11, fiind departe de așteptările fanilor și ale sponsorilor. Ultimul eșec s-a consemnat sâmbătă, 22 noiembrie, la Tîrgoviște, acolo unde BC Mureș a fost umilită de o formație mult mai slab cotate. În urma unui joc slab, tigrii au pierdut rușinos, la o diferență de 21 de puncte, fiind învinși cu 87 la 66. La dezastrul dint teren a asistat și lituanianul Audrius Prakuraitis. „După ce am văzut meciul de la Tîrgoviște, am numai impresii rele. Trebuie să îmbunătățim multe lucruri. Echipa nu a avut apărare iar atacul a fost foarte slab. Nu stau bine nici la capitolul fizic astfel că avem mult de muncă” a precizat Prakuraitis

pentru Informația de Mureș. Jocul l-a nemulțumit și pe președintele clubului, Szalkay József. „Echipa a făcut cel mai prost meci de când sunt eu la acest club, adică de doi ani de zile. N-au avut nicio pregătire tehnică, tactică și au avut carențe fizice ce nu le-am văzut până acum la BC Mureș. Am pierdut de la niște amatori târgovișteni, cu 20 de puncte” a declarat președintele tigrilor. Primele măsuri nu au întârziat să apară. Jucătorii vor primi amenzi pentru evoluțiile slabe din ultimele etape. „După meci eu am avut o discuție cu domnul Prakuraitis. El a spus că după acest meci, această echipă și jucătorii trebuie penalizați pentru că așa ceva nu există, așa nu se poate juca baschet” a mai afirmat Szalkay. Pe lângă pedepsele financiare, meciul din 1 decembrie cu CSU Cuadripol Brașov poate fi ultimul pentru unii jucători de la BC Mureș. Lituanianul va decide cine pleacă și cine rămâne în continuare la echipă. Jocul se dispută la Sala Sporturilor, cu începere de la orele 19.00.

„După ce am văzut meciul de la Tîrgoviște, am numai impresii rele. Trebuie să îmbunătățim multe lucruri. Echipa nu a avut apărare iar atacul a fost foarte slab. Nu stau bine nici la capitolul fizic astfel că avem mult de muncă

Audrius **Prakuraitis**
antrenor BC Mureș

Doina Baciou face istorie

Campiona României la popice feminin, Romgaz Electromureș Tîrgu Mureș a debutat în forță în cadrul Ligii Campionilor. Tîtgumureșencele au învins cu 7 la 1 vicecampiona Sloveniei, Adria Ankaran. După 36 de ani petrecuți pe pista de la Tîrgu Mureș, veterana Doina Baciou (foto) a corectat încă o dată recordul sălii, doborând 626 de popice.

Arena de popice Electromureș a programat sâmbătă, 22 noiembrie, la Tîrgu Mureș partida de Liga Campionilor dintre Romgaz Electromureș Tîrgu Mureș și slovenele de la Adria Ankaran. După o evoluție excelentă, campioanele României s-au impus cu un categoric 7 la 1 și au rezolvat încă de pe acum ecuația calificării în turul doi. Vedeta acestei întâlniri a fost veterana Doina Baciou, care la 51 de ani a scris încă o dată istorie și a doborât recordul individual al arenei. Cu un total de 626 de popice doborâte, Doina Baciou a spulberat vechiul record care era de 602 popice și care data din 17 februarie 2007. Realizat, evident, tot de ea. Cu lacrimi în ochi, Doina Baciou a primit aplauzele întregii săli. „Mă simt foarte bine. Ne-am dorit foarte mult ca să câștigăm acest joc pentru a putea să mergem mai

departe, după doi ani în care evoluția noastră a fost destul de slabă. Vrem să câștigăm de acum înainte și să aducem victorii” a declarat multipla campioană națională. Antrenorul echipei, Alexandru Seres are numai cuvinte de laudă pentru sportiva sa: „A jucat foarte bine, constant, la fiecare pistă a făcut peste 150. Astăzi a jucat excelent. Merită toate felicitările”. Campioanele României sunt ca și calificate în turul al doilea, acolo unde vor întâlni tot o echipă din Slovenia. Nu este o formație oarecare ci este chiar campioana acestei țări, Miroteks Celje. Slovenele sunt deținătoarele trofeului și de trei ani domină autoritar competițiile internaționale. În ediția de anul trecut, popicarele noastre au părăsit competiția în turul al doilea, după ce au fost eliminate de aceeași Miroteks Celje.

MIXFM
SIGHIȘOARA
107.3 MHz

Calculatoare, componente, consumabile
Service și garanție
Software, consultanță IT
Rețele, servere
Webhosting, webdesign

Terra Computers
Str. Horea nr. 5
Tîrgu-Mureș, jud. Mureș
Tel./Fax: 0265-264307
Mobil: 0744-779337
www.terracomputers.ro
office@terracomputers.ro

HOROSCOP

de Raluca Sita

BERBEC (21 Mar.-19 Apr.)
În această perioadă nativii din Berbec vor fi o idee mai raționali și mai stăpâniți, pentru că, din punct de vedere astrologic, trec printr-un nou val de schimbări generale, și vor trebui să-și împartă energia.

TAUR (20 Aprilie - 20 Mai)
Nativii din Taur vor fi, în această perioadă, ținta multor energii negative de la cei din jur. Poate fi vorba de bârfe, ironii, înșelaciuni, sau chiar agresivități verbale.

GEMENI (21 Mai- 21 Iunie)
Gemenii vor avea câteva zile foarte norocoase în privința a tot ce înseamnă bani: poate vor câștiga ceva în plus, poate vor fi scutiți de o datorie, sau vor primi un cadou valoros.

RAC (22 Iunie - 22 Iulie)
Pentru Raci se va lăsa cu foarte multă muncă. Vor fi extrem de solicitați profesional și e foarte important ca acum să arate de ce sunt în stare, pentru că poate apărea o promovare, sau o mărire de salariu.

LEU (23 Iulie - 22 August)
Frământări, nedumeriri, insomnii, stări confuze... toate legate de dragoste. Atât cei care abia au întâlnit dragostea, cât și cei cu relație mai veche, vor trece de la extaz la agonie, și invers.

FECIOARA (23 Aug-22 Sept)
Pe Fecioare le așteaptă niște zile destul de bune: multe lucruri rămase oarecum suspendate în viața lor (decizii, răspunsuri) vor începe să se așeze, unul câte unul.

BALANȚA (23 Sept-22 Oct)
Viața socială se va afla în prim-plan pentru Balanțe: vor fi foarte active și vor avea succes în aparițiile lor publice. Se preconizează o perioadă dedicată refacerii energiilor, o perioadă a relaxării, a distracțiilor.

SCORPION (23 Oct-21 Nov)
Câteva zile mai proaste pentru Scorpioni, mai ales sub aspectul sănătății. Nu e nimic grav, va fi doar o sensibilitate mai pronunțată pe care o vor manifesta.

SĂGETĂTOR (22 Nov-21 Dec)
Pentru Săgetători, săptămâna se anunță plină de evenimente în plan profesional. Aceste evenimente nu sunt întotdeauna din cele mai plăcute: conflictele sunt foarte probabile.

CAPRICORN (22 Dec-19 Ian)
Capricornii trebuie să se ocupe în special de sănătate, pentru că au o mare capacitate de regenerare în această perioadă. Sunt vizate în special problemele dentare.

VĂRSĂTOR (20 Ian- 18 Feb)
O dificultate legată de bani va întuneca buna dispoziție a Vărsătorilor la începutul acestei perioade. E ceva ce nu mai poate fi amânat, sau trecut cu vederea.

PEȘTI (19 Feb-20 Martie)
Peștii vor trece printr-o perioadă mai fragilă din punct de vedere emoțional, iar acest lucru se va reflecta cel mai bine în relațiile lor amoroase. La sfârșitul săptămânii, discuții legate de bani.

Agenda culturală

Cinema ARTA

▶ 27 nov.: "21: SANSĂ VIETII LUI" - SUA
regia: Robert Luketic
cu: Kevin Spacey, Laurence Fishburne, Kate Bosworth
ore de difuzare: 16.30, 19, 21.30
▶ 28 nov - 4 dec. "Nunta muta"
regia: Horatiu Malaiete
cu: Alexandru Potocean, Meda Victor

Palatul Culturii Sala Mare

FILARMONICA DE STAT

▶ Joi, 27 noiembrie, ora 19:00
Concert simfonic
Abonamentul .nr.8
Interpretează:
Arthur Arnold, dirijor
(Olanda)
Molnár Tünde, orgă

Teatrul Ariel

▶ Joi, 27 noiembrie 2008,
orele 9.30, 11.00
Spectacol Harap Alb, secția

română

▶ Vineri, 28 noiembrie 2008,
orele 9.30, 11.00
"Harap Alb" secția romana

TEATRUL NATIONAL SALA MARE

▶ Joi, 27 nov., ora 19.00
- "Scandal la operă", de Ken Ludwig,
regia Petre Bokor.

TEATRU 74

▶ Vineri, 28 noiembrie 2008, ora 17.00.
Conferințele Cetății
Liviu Antonesei, "Un popor de Seherzade. Explozia post-decembristă a genurilor narative"
Liviu Antonesei este un cunoscut poet, eseist, profesor universitar și director al Revistei Timpul.

▶ Sâmbătă, 29 noiembrie 2008, ora 18.00
Lansare de carte Adrian Georgescu
prezintă Dumitru Mircea Buda

infoms.ro/infoto

ANUNȚURI

▶ **Angajăm șofer tir 20 t** pentru curse România - Germania, 10euro / 100 km
Telefon 0788/700111. Luni-sâmbătă ora 8.00-20.00

▶ **Clubul de dans sportiv „STYLE AND PASSION DANCE”** din Tîrgu Mureș, vă invită la cursul de dans organizat în zilele de marți și joi, orele 16.30 (3-6 ani), 17.30 (7-14 ani), 18.30 (15-18 ani). Stilurile de dans oferite sunt: Latino: samba, cha-cha, rumba, passo doble, jive; Standard: vals lent, tango, vals vienez, quick step, slow fox. Vir dansa alături de voi antrenori atestați de FRDS. Persoanele interesate sunt rugate să sune la următoarele numere de telefon: 0741.770.156, 0770.172.202.

▶ Ardeldean cu experienta internationala in evaluare, organizare, reorganizare, administrare ferme agricole, va poate ajuta sa aveti o ferma agricola moderna, rentabila.
Telefon : 0746/924716

Luni	Martți	Miercuri	Joi
7:00 ȘTIRILE TTM - reluare de vineri	7:05 ȘTIRILE TTM - reluare	7:05 ȘTIRILE TTM - reluare	7:05 ȘTIRILE TTM - reluare
7:30 MATINAL CAFÉ	7:30 MATINAL CAFÉ cu M. Ristea	7:30 MATINAL CAFÉ cu M. Ristea	7:30 MATINAL CAFÉ, dir cu Monica Ristea
10:00 ȘTIRILE TTM - reluare de vineri	10:00 ȘTIRILE TTM - reluare	10:00 ȘTIRILE TTM - rel	10:00 ȘTIRILE TTM - reluare
10:30 TELENEWS	10:30 TELENEWS	10:30 TELENEWS	10:30 TELENEWS
16:00 FOLYAMATOS JELEN	16:00 SPORTELET, cu Kadar Zoltan	16:00 SPORTELET, cu Kadar Zoltan - rel	16:00 4 U - emisiune pentru tineret (lb. magh.)
16:55 HIREK - direct, cu L. Agota	16:55 HIREK - direct, cu L. Agota	16:55 HIREK - direct, cu L. Agota	16:55 HIREK - direct, cu Lovasz Agota
18:03 ȘTIRILE TTM - direct	18:03 ȘTIRILE TTM - direct	17:00 1/2 apa 1/2 VIZ cu Mihaly Kakasi - rel	17:00 1/2 apa 1/2 VIZ cu Mihaly Kakasi - rel
16:18 ȘTIRILE SPORTIVE - direct	16:20 ȘTIRILE SPORTIVE - direct	18:03 ȘTIRILE TTM - direct	18:02 ȘTIRILE TTM - direct
18:24 METEO	18:26 METEO	16:20 ȘTIRILE SPORTIVE - dir. - cu L. Cofari	16:18 ȘTIRILE SPORTIVE - direct
19:20 VOCEA STRAZII, cu Titus Ilovan	19:20 VOCEA STRAZII	19:20 VOCEA STRAZII, cu Titus Ilovan	19:20 VOCEA STRAZII, cu Titus Ilovan
19:30 ȘTIRILE TTM - direct	19:33 ȘTIRILE TTM - direct	19:33 ȘTIRILE TTM - direct - cu Nadia Sandor	19:35 ȘTIRILE TTM - direct - cu N. Sandor
19:50 ȘTIRILE SPORTIVE, direct	19:50 ȘTIRILE SPORTIVE	19:50 ȘTIRILE SPORTIVE	19:50 ȘTIRILE SPORTIVE
20:00 Clubul pantalonilor scurți	20:00 AUTOSHOW, cu Loredana Cofari	20:00 PLAURI MUREȘENE, cu Mihai Nașca	20:00 INFO ARTE, cu Gabriela Bacali
21:15 ARENA SPORT	21:15 MURES INEDIT, cu Eugenia Kiss	21:15 SĂNĂTATEA NOĂSTRĂ, Cu Ferencz Emoke	21:15 NOTA BENE, cu Ioan Albu
22:00 1/2 apa 1/2 VIZ cu M. Kakasi	22:00 1/2 apa 1/2 VIZ cu M. Kakasi	22:00 1/2 apa 1/2 VIZ cu Mihaly Kakasi	22:00 1/2 apa 1/2 VIZ cu Mihaly Kakasi
23:00 ȘTIRILE TTM	23:00 ȘTIRILE TTM	23:00 ȘTIRILE TTM	23:00 ȘTIRILE TTM

Vineri	Sâmbătă	Duminică
7:05 ȘTIRILE TTM - reluare	9:05 FOLYAMATOS JELEN rel.	9:05 4 U rel.
7:30 MATINAL CAFÉ	10:00 4 U - reluare	10:00 FORUM -RELUARE
10:00 ȘTIRILE TTM - reluare	11:00 Viata Satului Muresean dir.	11:00 Viata Satului Muresean rel.
10:30 TELENEWS	13:20 NO COMMENT	13:20 NO COMMENT
16:55 HIREK - direct, cu Lovasz Agota	13:45 Clubul pantalonilor scurți	13:45 Clubul pantalonilor scurți -rel
17:00 1/2 apa 1/2 VIZ cu Mihaly Kakasi	14:15 CORA-ZONE	14:15 CORA-ZONE
18:02 ȘTIRILE TTM - direct	15:30 SĂNĂTATEA NOĂSTRĂ	15:30 Mures Inedit
16:18 ȘTIRILE SPORTIVE - direct	16:15 VOCEA STRAZII	16:15 VOCEA STRAZII
19:21 VOCEA STRAZII	16:45 JURNAL ESENTIAL	16:45 JURNAL ESENTIAL
19:30 JURNAL ELECTORAL	17:30 AUTO-SHOW	17:30 AUTO-SHOW - rel
19:35 ȘTIRILE TTM - direct	18:00 GYPSY SHOW	18:00 GYPSY SHOW - rel
19:50 ȘTIRILE SPORTIVE	19:45 INFO ARTE -rel, de joi	19:00 NOTA BENE -reluare
20:00 POVEȘTEA MEA	20:15 Plaiuri muresene	19:45 POVEȘTEA MEA -rel.
21:15 FIRST LOOK, cu Andrada Haba	20:50 NO COMMENT	20:15 COMORI DE CANTEC
22:00 1/2 apa 1/2 VIZ cu Mihaly Kakasi	21:00 FIRST LOOK - rel.	20:50 NO COMMENT
23:00 ȘTIRILE TTM		21:00 FIRST LOOK -rel.

Nadia Șandor

NOUA GRILĂ

Îți publicăm GRATUIT anunțul de MICA PUBLICITATE

Anunțul tău: .....

Informatia

PROMOVAM NORMALITATEA

Editori Coordonatori: Mariana Cioloboc mariana@infoms.ro	Eliodor Moldovan doru@infoms.ro	Senior Editor: Mugur Gorea mugur@infoms.ro	Mkt/Publicitate Dan Săbădean marketing@infoms.ro	Difuzare 0728163506 ISSN:1841 - 530X
Redacția Cora Muntean	Eugenia Kiss eugenia@infoms.ro	Titus Ilovan titus@infoms.ro	Str Arany Janos, nr 35. tel: 0365-804.814 www.infoms.ro office@infoms.ro	
Mihai T. Nașca mihai@infoms.ro	Claudiu Oros claudiu@infoms.ro	Secretariat Claudia Zăhan	Firma editoare, SC Informatia SRL, nu răspunde juridic pentru conținutul editoarial. Semnatarii fiecărui articol în parte răspund individual.	
Silviu Milășan silviu@infoms.ro	Smaranda Fărcaș smaranda@infoms.ro	Layout Eliodor Moldovan	Tipărit la SC Palatino SRL, Singeorgiul de Mureș, tel: 319.930	

În baza acestui talon primiți GRATUIT o pâine neagră DONA de 500 gr. numai de la magazinele **DARINA**

Informație pe pâine

Cumperi **Informatia** primești o **PÂINE**

Decupezi TALONUL

Telefon DONA 0745661317

GRATIS

DECUPEAZĂ TALONUL

Informație pe pâine

27 noiembrie - 3 decembrie 2008

Acesta este un pamflet și trebuie tratat ca atare

Doamna Popescu, președintele și depresia electorală

Și vremea și vremurile ne-au băgat într-o depresie de nedescris. Ildi a ajuns într-un asemenea hal că nu o mai interesează nici bărbații, iar Ioneasca, mușcată de câine și lovită de recesiune, e la un pas de a-și tăia venele. De o săptămână și Popescu este irascibil. De când au dus-o pe Lenuța la spital am scăpat măcar de mirosul de ceapă prăjită la miezul nopții; de aceea intenționez să merg să văd la ce medic este și să-i dau un ciuc-buc să o țină acolo măcar până la primăvară, când pot deschide și ușa la balcon, să iasă mirosul ce intră și pe geamul de la bucătărie și pe la chiuvetă și pe sub chiuvetă.

Doamna Popescu

Vineri a fost o zi plină de evenimente, ba chiar de surprize la care nici nu visam. Intră Ildi precipitată. „Madam Popescu, fumatul este chiar singura plăcere a lui ăla, cum îi zice, ăla cu rânjet pe față?” „Cine tu, Ildi?” „Ăla madam Popescu, ce e lipit și pe peretele de afară?” „Zi fată naibii odată cine, că de te-ai fi culcat cu el, sigur îți aminteai”. „Eeeee, nu fi așa convinsă. Pe unii i-am sters demult din memorie. Da cu Frankenstein ăsta, sigur nu. Bingoooooo. Stolo, madam, Stolo, mi-am amintit”. „Da ce ai cu el?”. „Păi, am fost în Tudor și l-am văzut deasupra peste Rădulesca”. „Ești nebună, Ildi. Stolo peste Rădulesca?”. „Da madam și ea întreabă dacă fumatul e singura lui plăcere. Ea în chiloți, el în costum, bine fotoșopuit”. Mă uit la Ildi să văd dacă fața o trădează că a luat-o razna. „Ildi, tu vrei să-mi spui că la noi, în cartierul Tudor, scoțosul ăla de Stolo stătea peste Rădulesca?”. „Da”. Mă uit la ea uimită. „Vai, doamna Popescu, îți cade fisa ca la ardeleni. Sunt în postere, sus pe bloc, Doamne iartă-mă, că n-or fi în realitate. Deși, după ultimele înclinații ale

Mihalei nu ar fi exclus să o pasioneze și roboții”. „Of, tu Ildi, ce emoții mi-ai dat. Oricum, bună mișcare. Te binoclezi la chiloții divei și dai peste rictusul lui Stolo”. „Ziceam eu doamnă că pedeleii umblă cu subtilități. Mesaje subliminale, cum ar veni”. Hotărât lucru, Ildi mă uimește pe zi ce trece. Ori pare proastă ca papucu, ori scoate niște expresii de zici că a studiat la ASE și altceva decât forța frecării. Nu vă mirați, Ildi e absolventă de ASE, dar de la experiența cu Frunda, care a vrut să o bage în barou pe sub birou, Ildi nu mai este capabilă să își ridice aspirațiile mai sus.

Vine și Ioneasca de la porția săptămânală de antirabic, foc și pară pe sistemul sanitar. E o distracție de câte ori merge la antirabic. Într-o zi a stat două ore pentru că a trebuit să aștepte să vină asistenta șefă să descuie dulapul unde erau compresele sterile. „Fetelor, îmbrăcarea, am o surpriză de vești rămâne mute”. „Iiiiiiii, a venit Kevin Costner la Tîrgu Mureș”, sare Ildi. „Ildi, vine un chel, dar din păcate pentru tine nu e bodigard. Dar stai liniștită, vor fi bodigarzi câți vrei”, o temperează Ioneasca. „Măi, fetelor! Toată campania asta v-ați ținut numa

de prostii. Uite, nu am ajuns la analiza candidaților. Duminică mergem la vot și habar nu avem”, zic eu. „Dă-i încolo, madam Popescu. Dumnezeu să-i burden rai. Doar nu om fi singurele tâmpite din țara asta care mergem să votăm fără să știm pe cine. Dacă mergem!” e de părere Ildi și Ioneasca o aprobă cu un clipocit de gene. „Auzi, fată, da' e așa, un personaj important? Ne punem vizoanele sau artificiiile?” mai întrebă Ildi. „Aoleu, Ildi, da proastă ești. Nu te pună dracu să rostești, acolo unde mergem, artificii, bombă, pistol, nici măcar ac de păr, că ne saltă de nu ne vedem”, o desmiardă Ioneasca. „Da, cu cine ne întâlnim, fată? Vai, să nu-mi zici. Nuuuuu. Leșin imediat. Vine Obama”, suspină Ildi cu speranță, foarte aproape de orgasm. „Ildi, ești chiar dusă. Unde dreaq ai văzut tu chelie la Obama? Băsescu vine, toanto”, nu se mai poate abține Ioneasca. Și eu și Ildi ne cam dezumflăm, nu neapărat din cauză că nu ne face plăcere să hăhăim cu Băselu, dar așteptările noastre erau mult mai mari. „Păi atunci ne punem blănurile artificiale”, hotărăște vizibil dezamăgită Ildi. „Ascultă, Ildi, nu mai fă atâtea mofturi. Noi, orșicât avem niște conducători mai cu carismă, comparativ cu țara ta mumă. Solyom are numa' nume de șoim, dar e o relicvă, iar Gyurcsany e urât cu spume. Și nici unul nu știe să rădă așa cum o face al nostru”, punctează Ioneasca. „Fată, da' de când ești așa patrioată? În afară de asta, nu e niciun secret pentru nimeni că bărbații unguri nu excelează la frumusețe”, se ia Ildi de Ioneasca. „Din păcate și pentru voi și pentru voi, nu prea excelează la nimic. Că de-aia sunteți tot după ai noștri, curvele dracului”. Știind ce

potențial conflictual are Ioneasca, le mobilizez să ne îmbrăcăm, să nu cumva să scăpăm intrarea triumfală a Licuriciului nostru. Ne postăm la barul de la Concordia și nici nu ne așezăm bine că apar vreo doi Kevini cu fețe de Ferentari, care ne privesc cu suspiciune. Noroc cu Ildi că își bagă balcoanele pușapate la înaintare, iar tipii ne privesc cu indulgență, pe mine și Ioneasca, înfolofolite în vizioane artificiale. Pe Ildi au luat-o deoparte și din privirile lor am înțeles că fata va avea program. Cum s-a așezat, cum a început Ioneasca cu morala, de parcă era mă-sa. „Da”, mai las-o femeie să-și vadă de viața ei. Ce dacă a vorbit cu băieții ăia? Uite, poate ne bagă și pe noi în coloana oficială”, încerc eu să reperez onoare fetei și să evit o încăierare publică. „Madam Ionescu, dacă te-a pus dracu și lăcomia să te măriți și nu ai loc să miști în front, lasă-mă naibii să trăiesc!” nu se lasă nici afurisita de Ildi. Noroc că tocmai atunci se iscă mare învâlmășeală, ziaristii fug afară și noi șmechere o luăm către recepție. Inteligență mișcare că Băsescu intră val vârtej, dar prin restaurant și, popular cum e, chiar dacă bodigarzii trăgeau

disperați de noi, președintele vine ață la noi. „Bună seara, hăhăhă. Ce faceți doamnelor? Hăhăhă”, și până să ne dezmeticim, ne pupă cu foc. Cum era de așteptat, pe Ildi mai mult. Mi-era ca Ioneasca să nu îi troznească o poșetă în cap lui Ildi și să-l nimerescă pe Băse, atât de urât se uita la ea. Salvarea a venit tot de la președinte. „Doamnă, așa-i că ne-am văzut în vară la Praid?”, o întreabă pe Ioneasca. „Așa e domnule președinte”. „Păi să veniți și mâine, că merg. Vine și soția. Nu știți, mai sunt sarmale?” „Sunt, domnule președinte și chiar dacă nu or fi, toată Secuimea va face sarmale în noaptea asta”. Hăhăhă, gustă președintele gluma. Ne pupăm și fiecare în treaba lui. Cum Ildi părea că ezită, Ioneasca o ia la suturi. „Treci acasă, nenorocita dracului. Tu ai fi în stare să oboșești toată armata de bodigarzi, numa să nu mai fie în stare să-l păzească pe președinte”. „Aoleu, Ioneasco, paranoia de mânăncă”, zice Ildi cu năduf, dar o ascultă totuși. Uite așa am petrecut noi campania electorală. Acuma, duminică, Dumnezeu cu mila. Oricum nu contează cine și cum votează, ci cine numără voturile.

De Ville's PIZZA
str. Arany Janos
0265-219693

DONA
BRUTĂRIE
VOINICENI

NOUA GRILĂ TTM

TELEVIZIUNEA MUREȘENILOR

ȘTIRILE

Din noiembrie, o nouă grilă de programe

Zilnic: 10 ore de program propriu

Zilnic: 8 jurnale de știri locale